

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijski dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odgovori. — Deležnike „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5, — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglaše primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede opoldne. — Nezaprtje reklamacije so poštine proste.

Še par besedic o novih šolskih počitnicah.*

Dopis iz učiteljskih krogov; priobčil Anton Kosi v Srednješču.

Res je, da nobena šolska novotarija ni povzročila pri starših in pri kmečkem ljudstvu sploh toliko razburjenosti kakor preložitev šolskih počitnic iz jesenskega na poletni čas. O tem pričajo mnogo številni dopisi našim časnikom, zlasti „Slov. Gosp.“, katerih urednik gotovo niti polovico ni priobčil.

„Slov. Gosp.“ je v svoji zadnji številki izjavil, da stoji kot kmečki list v tem oziru na strani kmetov, kar je tudi popolnoma prav. Iz dot. štev. „Slov. Gosp.“ pa je tudi razvidno, da se nekateri starši ježe radi novih šolskih počitnic na učitelje, češ, da so oni vzrok tej novi naredbi. „Slov. Gosp.“ sicer v tej zadevi zagovarja učiteljstvo, a vkljub temu mislim ne bode odveč, ako tudi jaz kot učitelj v tej točki izpregovorim v cenj. Vašem listu nekoliko besedic. Pri vsem moram pritegniti mnenju g. urednika (oz. dot. člankarja), da pri nastavljanju novih počitnic učitelji — dasi se je iste vprašalo za mnenje — nikakor niso bili odločilni.

Dotična točka novega šolskega in učnega reda pravi sicer med drugim, da ima sklepati o tem, kedaj se naj šolsko leto in glavne počitnice prično, po zaslisanju krajnega šolskega sveta in učiteljskega zbora (t. j. učiteljstva dot. kraja) ter upoštevajoč krajne in gospodarske razmere okrajni šolski svet, toda, kar se tiče mnenja učiteljstva, se isto — kakor nas izkušnje uče — navadno le tedaj upošteva, kadar so gospodje že sami v istem smislu kaj ukrešili, o katerem so uverjeni, da je tudi učiteljstvu po godu.

* Da se nam ne bo mogla očitati pristranost, priobčujemo tudi ta zelo trezno pisani članek, čeprav vstrejamo na svojem že v zadnji številki označenem kmečkem stališču.

LISTEK.

Ne kradi!

(Resnična dogodba. J. K. Tyl.)

Sedeč pri gorki peči ne obsojaj takoj kruto človeča, o katerem zves, da je storil kaj nepravilnega ali nepoštenega. Kdo ve, kaj bi storil ti, če bi ti krulil lačni želodec in ti mraz pretresal sestrandane kosti. Pri bogato obloženi mizi, sredi vsega izobilja je lahko zgražati se nad vsem slabim, toda na goli slami, v bedi in revščini je pogosto težko ostati poštenemu. To je resnica, ki jo ne bo nikdo tajil, komur je Bog dal zdravo pamet, a vendar je v javnem življenju često popolnoma tuja. Iz sledeče resnične prigodbe spoznaš, dragi bralec, iz kako malenkostnega vzroka postane kdo, skoraj zoper svojo voljo, nepoštenjak.

Pavel Novotni se je rodil v majhnem trgu. Oče je bil zidar, ki je preživel svojo ženo in štiri otroke revno in pošteno. Žena je bila dobra perica in s tem je prislužila marsikak krajecar. Starejša dva sina sta se šla učiti očetovega rokodelstva, hčer je šla služiti in tako je ostal doma edini Pavel. Mati ga je imela silno rada, a ga ni razvajala s preveliko slepo ljubeznijo, kot se to pogosto zgodi.

Ko je dorasel, ni kazal nikakega veselja do zidarskega dela. Delati vedno na visokem zidarskem odru, ob soncu in dežju, od jutra do večera, to se mu je zdelo težko in nevarno.

„Ti,“ rekla je nekoč Pavlova mati svojemu

S tem pa sem že tudi označil dejstvo, da je večina učiteljstva za nove šolske počitnice. In zakaj tako? Morebiti za to, ker je učiteljstvo proti kmetu? Kdor bi si upal trdit, da je učitelj, ki živi, čuti in trpi s prostim ljudstvom, ki opazuje njegovo dejanje in nehanje, ki pozna njegove potrebščine, njegove skeleče rane — kdor bi si torej upal trdit, da je narodni učitelj proti ljudstvu, proti kmetu, ta je ali hudobnež ali pa ne pozna razmerja, ki vlada med pretežno večino (izjeme so povsod!) našega učiteljstva in priprstega ljudstva. Da pa se je velika večina učiteljstva izrekla bodisi uradnim potom, bodisi v zasebnem razgovorn za poletne in ne za jesenske počitnice, vzrok tiči v dejstvu, ker je učiteljstvu že leta in leta uvidevalo, da se v poletni vročini, kakršna vlada pri nas v mesecih julij in avgust (prva polovica) v prenapolnjenih razredih z otroki pri najboljši volji in največjem naporu učiteljem ne da skoraj nič doseči.

Seveda se zdi tebi, cenj. bralec kmečkega stanu, ki se moraš žgati pri težkem delu na polju po cele dnevi, seveda se ti zdi čudno, da bi bila v šoli, kjer je po tvojem mnenju lepa senca, večja vročina, nego pa zunaj na planem pod žarki pekočega solnca. A ko bi stopil kedaj v šolski razred, kjer sedi kakih 80—100, časih še več otrok tesno drug poleg drugega, kjer se solnčni žarki morda ravno z vso močjo upirajo v šolska okna, kjer teče po otrokih znoj kar curkoma, da ti ne morejo prijeti v roke nobenega zvezka, da ga ne bi umazali, kjer se razni zli duhovi cele fare snidejo ter se bore za prvenstvo, češ, kdo je močnejši, kjer ti zdaj ta, zdaj oni otrok zaspri (jaz ga pustim mirno spati, ž njim itak ničesar ne opravim), kjer, no kaj bom pravil dalje. Ko bi torej stopil v tak razred, gotovo bi moral izprevideti, da je v takih okolščinah ves učiteljev pouk, ves njegov trud brez uspešen in da si po vsej pravici želi dobe, ko bi mogel zopet s svežim svojim duhom vzbujati duševne moći mladine, ki so mu jo izročili v odgojo in pouk starši.

Ako se je torej izreklo učiteljstvo za poletne

počitnice, je storilo to iz tega vzroka, ker bi rado delovalo v ugodnejših razmerah, ker bi rado z otroki doseglo več, kakor je bilo to dosedaj spričo ravnomočkar navedenih zaprek doseči mogoče.

Iz tega stališča mora biti po mojem mnenju vsak učitelj za poletne počitnice. Seveda ima kakor vsaka, tako tudi ta stvar še svojo senčno stran, in to je tista stran, ki jo naglašajo starši, to je stran, ki jo naglaša kmečko ljudstvo. Piscem teh vrstic ni samo učitelj, marveč tudi posestnik ali če hočete v širjem pomenu besede kmet. V prvi vrsti je seveda učitelj, in zato se je tudi v tem smislu izrekel za počitnice, ko so ga vprašali v tej stvari za mnenje, dasi je že takrat izprevidel in vsak dan bolj uvideva, kako zelo bude zanemarjal jeseni, ko bude zopet šolski pouk, svoje kmečke dolžnosti.

Za jelo je povsod dovolj ljudi, a za delo pa vedno premalo. To živo čutimo, zato si skušamo pomagati z mladim naraščajem — z otroki, a ti so nam za sedaj, vsaj za letos odvzet, zakaj malo upanja je, da bi hotel deželni šolski svet počitnice podaljšati. Točke, na katero bi se mogel deželni šolski svet pri tem privoljenju v podaljšanje glavnih šolskih počitnic opirati, ne najdem v novem šolskem in učnem redu nikjer. Odstavek III § 53 sicer pravi, da more deželna šolska oblast podaljšanje glavnih počitnic za eno leto dovoliti, a le v izvenrednih slučajih, kakor še npr. zidanje šolskega poslopja i. t. d.

Kar je prej mogoče in kar je v § 60 šolskega in učnega reda dovoljeno, je uvedba nerazdeljenega predpoldanskega pouka tako, da bi bil v času, ko je največ dela, recimo od 16. septembra do 1. novembra samo predpoldanski pouk. V tem oziru se nekateri krajni šolski sveti oziroma občine pri okrajni šolski oblasti že glavljajo. Bude li kaj pomagalo ali ne, o tem nas pouči bodočnost. Bolje nekaj, kakor pa nič. Za danes dovolj. Hotel sem samo pojasniti stališče, katero zavzema glede glavnih počitnic večina ljudskega učiteljstva. Morda se priljubo še oglasim.

in zlasti matere, ki se je s solzanimi očmi ločila od njega.

Voz je obstal pri mitnici in hlapec je Pavlu natanko pokazal in popisal pot, po kateri mora iti, da bo prišel do čevljarja Loboda. Vendar je našel Pavel svoje bodoče prebivališče šele po dolgem iskanju in povpraševanju.

Prispel je srečno pred hišo, kjer je bila nad vrati tabla z velikim čevljem in napisom: Ivan Loboda, čevljar. Zraven je bila še neka spaka, ki je pa Pavel ni znal brati, menda je bilo nemško.

Pavel je stopil v vežo in tam našel nad nekim vrati enak napis, samo v manjši obliki. Plašno je potkal, in ko se je znotraj oglasil debel glas: notri, je počasi prestopil prag in obstal znotraj pri vratih. Ko ga je mojster vprašal, kaj bi rad, mu je podal pismo, ki mu ga je oče izročil pri odhodu.

Ko je Loboda prebral pismo, se mu je zjasnilo obličeje in tudi glas je postal bolj prijazen.

„Ti si torej Pavel Novotni? Veseli me, da si tako kmalu prišel. Le pogumno bližje, od zdaj bo tvoje mesto tu v sobi, ne v kotu pri vratih.“

„Vidiš, Barba“, dejal je svoji ženi, ki je sedela pri mizi in pestovala majhno dete, „to je naš novi učenec. Prinesi mu kaj za ugrizniti, vem da je lačen, ker pot je bila dolga.“

Prijazne mojstrove besede so Pavlu zelo dobro storile, a njegova žena se mu je zdela precej odurna. Bila je sicer še precej mlada, a na obrazu ni bilo sledu o prijaznosti in ljubeznjivosti, ki jo je opažal Pavel doma na materinem obrazu.

„Pavel ne bo zidar, treba ga bo dati učiti kakega drugega rokodelstva.“

Najbolj pripraven bi bil za krojača. Za iglo je kakor rojen, toda nobenega znanca nimam med krojači, ki bi mu ga zaupal. Če bi hotel biti čevljar, bi bilo drugače, dal bi ga svojemu prijatelju v Ljubljano za učenca.“

„V Ljubljano?“ ponavljala je mati počasi, in videlo se ji je, da ji to ne ugaja posebno.

„No, nič se ne ustraši tega, saj vedno ga vendar ne moreš imeti pri sebi. Čevljar Loboda je moj prijatelj in prepričan sem, da se fantu pri njem ne bo godilo slabo. Ko sem bil minuloto zimo pri njem, mi je tudi sam nekaj namignil, da bi ga sprejel in izučil, seveda zastonj, ker sva prijatelja.“

Mati se temu ni mogla ustavljati in Novotni je pisal prijatelju Lobodi, s katerim sta bila skupaj pri vojakih, če more sprejeti Pavla za čevljarskega učenca.

Loboda je odpisal, da naj Pavel le kmalu pride. Mati je torej pričela pripravljati vse potrebno za odhod. Iz belega domačega platna mu je naredila par sraje in iz očetove, seveda že nekoliko ponošene suknje, mu je krojač naredil obleko.

Pavel še ni bil star 11 let, ko je odšel v Ljubljano. Mati je stisnila sosedovemu hlapecu desetico, da ga je vzel na voz, ko je šel v mesto po moko. Raznovrstne misli so rojile Pavlu po glavi, ko je driral voz proti mestu, o katerem je že slišal mnogo lepega. Vesel je bil, da bo vso to mestno krasoto zdaj lahko natančno ogledal, a tesno mu je bilo pri srcu, ko se je spomnil domačega kraja

Politični ogled.

Sovražniki kmeta. Trgovinske zbornice so začele po nekod vlagati prošnje na vlado, da prepoove sodelovanje duhovnikov in učiteljev pri Rajf-ejsenovi posojilnicah. Kričijo nad duhovniki in učitelji, udariti pa hočejo kmeta. Meščani gledajo z nevoljo, da so posojilnice osvobodile kmeta iz rok meščanskih pijavk in si želijo stare oderuške čase nazaj. Tako je tudi naše nemčurško meščanstvo!

Izzivajoče postopanje meščanskih krogov. Avstrija izvaža mnogo ječmena na Nemško. Pri zadnji trgovinski pogodbi se je zvišala carina na izvoz ječmena v Nemško, vsled tega pa naš ječmen ne more več tekmovali z nemškim ječmenom. Zato pa zabtevajo kmetje, ki pridelujejo ječmen, naj jim država daje podporo za izvažanje, kajti sicer so uničeni. Naenkrat pa so se sedaj zopet oglasile trgovinske in obrtne zbornice ter so ugovarjale, da bi se podeljevale take podpore. Kmečki stan molči, kadar se stori kaj dobrega za trgovca in obrtnika, zato pa je nehvaležno izzivanje, ako sedaj plačujejo meščanski krogi dobro s hudim.

Proti sedanjemu poljedelskemu ministru so začeli hudo gonjo nemški kmetje, pred vsem hmeljarji na Češkem zaradi hmeljarskih zadev. Zahtevajo provenienčni zakon (da se pri prodaji označi, kje se je hmelj pridelal), svetovalce za hmeljarstvo, nadalje učitelje za pridelovanje konoplje in podržavljenje označevalnic. Slovenski hmeljarji sicer v vsem ne morejo soglašati s češkimi, vendar zasledujejo z velikim zanimanjem boj svojih sotrinov.

Čehi in Nemci. Kadar zahtevamo Slovenci, da se gospodarsko in upravno ločimo od Grada (Proč od Grada!), tedaj nas Nemci napadajo, da hočemo s tem škodovati deželi in njenim prebivalcem. Nemci na Češkem tudi duševno nadkriljujejo naše štajerske Nemce, a vkljub temu so se tamkaj predvsem na gospodarskem polju že davno ločili. Na Češkem imajo Čehi svoj češki gospodarski svet, in Nemci svoj nemški gospodarski svet, mi Štajerci pa smo stlačeni vsi v eno kmetijsko družbo, katera pa ne pripušča, da bi se ustavilo mnogo njenih podružnic na Spodnjem Štajerskem, ker bi Slovenci tako preveč od nje dobili. Pred kratkom je imel nemški gospodarski svet zborovanje v Pragi, kjer so vsi govoriki naglašali veselo znamenje, da se kmečka misel tako širi in si pridobiva prirvzencev in spoštovalev.

Avstrijski admiral za italijansko mornarico. V italijanskih listih čitamo, da je na pojedini, ki so jo imeli v Pulju častniki povodom proslave štiridesetletnice bitke pri Visu, podadmiral Ripper izustil jedino napitnico, s katero je nazdravil italijanski vojni mornarici. Konec te napitnice se je baje glasil: „Pozivljam gospodo, da dvigne čaše v prospěch kraljevske italijanske mornarice“. Nato je godba zasvirala italijansko kraljevsko himno. Da povemo po pravici: mi priprosti ljudje ne umejemo te napitnice — nam se zdi jako tajinstvena.

Na mojstrove besede je nekaj polglasno zagordnjala, slišala se je samo beseda: požrešnost, nato je dala otroka možu in odšla vun. Prej pa je še premotila Pavla od glave do nog in videlo se ji je na obrazu, da ji ugaja. Bil je precej velik, torej je upala, da bo lahko nosil mesto nje vodo, cepil drva in ji sploh nadomestoval deklo. Šla je počasi v kuhinjo, odprla omaro in prinesla Pavlu košček kruha, na katerem bi bil človek bistrih očih opazil košček surovega masla.

Pavlu je bil skoraj prozoren košček krnha jasen dokaz, da ni več doma, in ker je bil že precej lačen, ga je tem hitreje pospravil. Mojster ga je začel nato seznanjati z novim bivališčem, pojasnil mu je nove dolžnosti in mu takoj dal tudi obilico mankov in ukazov. Nad vse zgovorno pa mu je naročala žena, kaj mora vse storiti mesto nje, da bo z njim zadovoljna.

Iz njenih besedi je Pavel spoznal, da ne bo samo čevljarski učenec, ampak zraven tudi postrežnik, dekla, pestunja in kar bo še ravno treba. V začetku mu to ni šlo prav v glavo, ko je pa videl, da morajo tudi drugi učenci in pomočniki opravljati najrazličnejša dela, se je seveda potrepljivo udal. Slednjič se je tega tudi navadol. Žena sicer ni bila nič prav zadovoljna, če ni bil Pavel zjutraj o pravem času na nogah, če ni hitro prinesel sveže vode in zakuril, a dajala mu je dovolj jesti in tudi večje kose kruha je dobival kot drugi.

Tudi mojster je bil z njim glede učenja in glede obnašanja zadovoljen. Tako ste Pavlu dve leti v mestu hitro potekli.

Nesporazumljenje med Črnogoro in Turčijo. Črnogorski knez je razpustil zadnji čas svoja dva bataljona, ker je odpovedala Rusija svojo letno podporo 100.000 rubljev Črnigori. Črnogorski knez je naprosil turškega sultana za drugo posojilo, ki bi jo vračala Črnagora pod pogoji prvega črnogorskega pri sultannu najetega posojila. A sultan je odklonil prošnjo črnogorskega kneza. Črnogorski knez je na to ukazal, da morajo v bodoče služiti mohamedanci v armadi, da ne smejo nositi mohamedanske žene pajčalonov na cesti in da se morajo podvreči mohamedanci črnogorskim zdravstveno policijskim predpisom pri ogledovanju mrljev. Mohamedanci so pa sklenili, da se izselijo iz Čnegore. A črnogorski knez je nato naložil Turkom takoj velik vojaški in izselniški davek, da se lahko govori o konfiskaciji vsega turškega posestva v Črnigori. Sultan je nato sporocil mohamedanskim Črnogorcem, da jim rajši zagotovi v Turčiji obstanek, kakor pa da ostanejo v Črnigori. Knez je nato sklenil, da dà v najem svoji dve morski pristanišči kaki evropski velevlasti, da dobi vsoto, ki jo potrebuje za vzdrževanje svoje stalne armade.

Nemška kultura. Mi smo že večkrat, posebno pri zadnjem uporu zamorskega naroda Herero v nemški naselbini v Afriki povdarijali, da so upora Nemci sami krivi, ker kruto in grozovito ravnajo z ubogimi črnci. Nemška država je uvedla sedaj proti krivcem preiskavo, ki je razkrila naravnost strašne razmere. Podkupovanje, lopovščina, grozovitosti in nasilstva so bile tam na dnevnem redu. Od tisoč grozovitosti, ki so se tam dogajale, navedemo le eno. Guvernator v Togu, neki Horn, je svojega črnega služabnika zaradi neke malenkosti privezel na kol v najhujši vročini ter ga pustil 24 ur tako viseti, da je izdibnil. Horn je ves čas trpečega gledal ter oponašal njegovo obupno stokanje. Nemški vojaki so z zamorkami grdo postopali in jih oskrumjevali. Kaj čuda, če so se potem ti teptani revčki uprili. Toda s sablami, svincenkami in topovi so uboge zamorce zopet uklonili v nemški jarem.

Razne novice.

* Ljudski shod zaradi volilne pravice, katerega sklice „Slovensko društvo“ v Maribor, bo dne 23. t. m. in ne 26., kakor je bilo zadnjič pomota naznanjeno.

* Sodna imenovanja. Namestnik državnega pravnika v Celju dr. Franc Kočevar pl. Kondenheim je imenovan za deželnosodnega svetnika.

* Nepotreben napad. Liberalni „Slovenski Narod“ napada naš list in dr. Koroča, ker smo se izrazili za jesenske počitnice na ljudskih šolah. In kar po stari lažnjivi liberalni navadi nam podtakne namen, da smo zaradi tega za jesenske počitnice, ker hočemo, „da ljudstvo ostane neuko“. Seveda, samo leni liberačni so za napreddek, mi pa, ki se neumorno trudimo za ljudsko izobrazbo, pa smo proti napredku. Kakor že rečeno: Mi stojimo glede

Nekega dne sta štela mojster in žena pri zajtrku denar, da bi plačala stanačino, a zmanjkalo je ravno pet goldinarjev. Obema je bilo to zelo neljubo.

„Zastavil bom svojo uro za nekaj časa, stanačino morava plačati točno“, dejal je mojster.

„Ne, tega nikakor ne, če bi šla v nedeljo kaj na izprehod, bi zapazili, da nimaš ure in bilo bi sramotno, če bi zvedeli, da nosiva v zastavnico. Odkar se mi je tam preležala svilena obleka, ne maram nikoli več nič zastaviti.“

„Tedaj grem pa k gospodarju in ga poprosim, naj nekaj časa počaka. Sodnik iz Podgorja bo v kratkem poslal po čevlje, ki so že gotovi, in tako dobim ravno pet goldinarjev, ki jih še manjka.“

„Ne, ne, tudi to ne gre, da bi prosjačil pri gospodarju. Zadnjič je govoril z našo sosedo in se zelo spodikal, ker imam jaz spet nov klobuk in ti novo suknjo. Znal bi te morda prav pikro zavrniti, ker je tako neotesan.“

„Imaš prav — toda kako si naj torej pomaga? Kaj pa ko bi kdo nesel sodniku čevlje na dom. On plača vedno takoj in potem sva iz dredge.“

„Dobro, čevlji so gotovi, Pavel mu jih lahko nese in do večera imava denar.“

Loboda je pogledal na Pavla, ki je ravno krtačil omenjene čevlje, da bi se dovolj svetili, in dejal po kratkem prevdarku: „To ne gre, do Podgorja je skoraj tri ure daleč, in za Pavla je to predolga pot. Lahko bi se mu kaj primerilo.“

„E, kaj bi se mu primerilo“, dejala je žena, ki je bila precej svojeglavna. „Zdrav je im močen

počitnic na stališču kmetov, in se s tega stališča ne damo premakniti. Da ne poslušamo tudi mnenja drugega mislečih, kaže danšnji članek!“

* Zgubil se je 12 letni fant Martin Zavec, doma iz Črnelške občine fara Sv. Rupert v Slovgor. Služil je za pastirja v Koreni pri obč. predstojniku Šebederju. Izginil je od tam pred tremi tedni. Na sebi je imel blače, srajco, telovnik in rjav ponosen klobuk. Lasi ima rujave, sive oči; za svojo starost je bil sredne velikosti.

* Romanje k Mariji Pomagaj na Brezje se je izvršilo v najlepšem redu 30., 31. julija in 1. avg. Romarjev je bilo 1700, ki so se peljali v dveh vlakih. Štajercem v pozdrav je bilo Brezje okrašeno z mnogimi zastavami. Lepi red za pobožnosti in za službo božjo je zadovoljil vse romarje. Pridigovali so: superior franč. samostana na Brezju, P. Avrelj, župnik Skuhersky, Muršič in Medved, profesor dr. Jerovšek in kaplan Gomilšek. V torek 30. jul. so vsi romarji pohiteli na Bled in se niso mogli načuditi zares rajske lepoti bleškega jezera z romarsko cerkvijo Matere božje na otoku. Vozec se na otok so romarji navdušeno popevali lepe Marijine pesmi. Na večer je bil na Brezju takozvani venček ali rimski procesija z gorečimi svečami. Na zidu samostanskega vrta je gorelo vse polno ognjev. Težko smo se poslovili od ljubeznivega Marijinega svetišča, kjer Mati božja v toliki meri deli milosti slov. ljudstvu. Prišedši v Ljubljano smo si hitro ogledali lepe ljubljanske cerkve in se potem odpeljali domov. Romanje na Brezje je za Štajerce velikega verskega in narodnega pomena. Po božji volji imamo Slovenci pri Mariji Pomagaj najlepše versko središče in sicer sredi slovenske zemlje. Ni nam treba hoditi na tuje, ko je Marija na domači zemlji nam tako milostljiva. Romarji pri tem romanju vidijo najlepši kras slov. zemlje, bleško jezero, vidijo sivega očaka Triglava, najvišjo goro na Slovenskem, vidijo belo Ljubljano, največje slovensko mesto — vse to zaslubi, da se odslej redno vsako leto vrši romanje k Mariji Pomagaj s Štajerkoga.

* Deželno kmetijsko šolo v Grotenhofu pri Gradcu je obiskalo minulo leto 33 Nemcov in 16 Slovencev.

* Šopek šolskih pesmi. S posebnim ozirom na narodne in v narodnem duhu zložene napeve. 1906. Kat. tiskarna v Ljubljani. Založil Anton Kosi v Središču na Štajerskem. Pod tem naslovom je izdal zaslužni mladinski pisatelj gospod Kosi v Središču dva snopiča z obilno vsebino; kajti v obeh delih je na 171 straneh skupno 143 pesmic z 230 napevov, izmed katerih je 95 do 100 narodnih napevov. In poslednje je ravno tako važno pri tej zbirki; gospod prireditelj si je izbral nalogo, da reši narodno pesem in jo zopet vrne narodu. Saj vemo, kako slabe, dà, ničvredne tekste imajo mnoge narodne pesmi, da niso za odrasle ljudi, a kaj sele za mladino. G. Kosi je nabral te melodije, pa jim predložil druge lepe tekste, tukaj po večini iz šolskih beril; a mnoge izmed njih so splošne vsebine, da

in to bo zanj komaj dober sprehod. Le kar gre maj, druge pomoči itak ni!“

Pavlu so se te besede prav dopadle. Rad bi se bil malo spreletel in ker je zunaj tako prijazno solnce sijalo, se je še sam ponudil, da gre v Podgorje. Slednjič se je udal tudi mojster in čez dobre četrte ure jo je mahnil Pavel na pot. Na ramu je nesel zvezane, črnolesketajoče se čevlje. Žena mu je odrezala precejšen kos kruha in mu ga dala v žep, mojster pa mu je stisnil v roke desetico za kako sadje. Vesel in zadovoljen je ubral pot pod noge.

Ko je hodil že dobro uro, se mu je začel oglašati želodec. Vzbudila ga je hitra hoja in čvrsti zrak. A ker je Pavel vedel, da je še vedno dovolj časa, da povzije, kar ima pri sebi, se začetkom ni veliko menil za lakoto. Ko pa se je ta oglašala že prav občutljivo, je izylekel iz žepa kos kruha in ga hitro spravil pod streho.

Solnce je med tem splavalo že precej visoko, bilo je precej soparno in vroče, potne kapljice so začele Pavlu teči po licu. Oglasila se je tudi huda žeja in željno se je oziral okrog sebe, kje bi dobil kaj vode, da bi se napil.

Pot ga je privredla do gostilne, ki je stala tik ceste. Srčno se je razveselil, ko je zapazil pred gostilno vodojaka. Hipoma je bil pri njem, da bi si ugasil žejo, toda vedro, s katerim se zajema voda, je bilo priklenjeno z verižico, in vsak poskus priti do vode je bil zaman. Žive duše ni bilo bližu, da bi jo poprosil za požirek vode, a v gostilno si ni upal.

(Dalje prihodnjič).

se bodo narodu sploh prikupile, če jih bo le spoznal. In zato bi naj skrbeli vneti učitelji in duhovniki pred vsem v šoli. — Napevi, ki so od raznih skladateljev, so seveda različne vrednosti. G. prireditelj je dal tiskati le nekaj nad ono število izvodov, kolikor se mu je oglasilo prednaročnikov; vendar se še nekaj časa dobita in sicer 1. del po 90 h, 2. drugi del po 1 K pri g. Kosiju v Središču. Naj bi pridno segli po njih vsi, ki jim je mar lepe pesmi; g. prireditelju pa se naj omogoči, da kmalu izda še 3. in 4. del, ki bosta obsegala pesmi za višje šolske oddelke, katere bodo torej še bolj kot one iz 1. in 2. dela sodile za pravo narodovo petje.

* Sprejem gojenk v gospodinjsko šolo c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. Meseca oktobra se otvorí deveti tečaj gospodinjske šole, ki bo trajal 12 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom č. sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem poslopu poleg Marijanšča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani. Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzema poleg verouka, vzgojeslovja, zdravoslovja, ravnana z bolniki, spisja in računstva vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje teoretično in praktično o kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem), pranju, likanju, živinoreji, mlekarstvu, vrtnarstvu itd. Gojenke se istotako vežbajo v gospodinjskem knjigovodstvu ter v ravnjanju z bolniki in z bolno živino. Gojenke, ki se žele učiti nemškega jezika, dobe v tem predmetu brezplačen pouk in priliko, da se v enem letu zadosti privadijo nemškemu jeziku. Gojenka, ki bo sprejeta v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, kurjavo, razsvetlavo, perilo t. j. sploh za vse, 30 K, ali za ves tečaj 360 K. — Vsaka gojenka mora prinesi po možnosti naslednjo obleko s seboj! Dve nedeljski obleki, tri obleke za delo, dva para čevljev, nekaj belih in barvanih jopic za ponoči, štiri barvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, šest srajc, šest parov nogavic, 10 do 12 žepnih robcev, šest kuhinjskih predpasnikov in tri navadne predpasnike. (Predpasniki za delo se tudi preskrbe v zavodu proti plačilu.) Če ima katera več obleke, jo sme prinesi s seboj. Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinjsko šolo, morajo: 1. dovršiti že 16. leto; le izjemoma, v posebnega ozira vrednih slučajih se more dovoliti sprejem mlajših učenc; 2. znati čitati, pisati in računati; 3. predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave; 4. predložiti obvezno pismo staršev ali varuba, da plačajo vse stroške; 5. zavezati se, da bodo natančno in vestno zvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu. Prošnje za sprejem, ki jim je priložiti šolsko in zdravniško spričevalo ter obvezno pismo staršev, oziroma varuba, naj se pošljejo do 15. septembra. I. glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. V prvi vrsti se v gospodinjsko šolo sprejemajo deklice, ki imajo domovinsko pravico na Kranjskem; če bo pa v šoli prostora, se bodo sprejemale tudi prosilke iz drugih dežel. Glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Mariborski okraj.

m † Anton Pohleven. Ravnokar se pošiljajo v vinograd Gospodov novi delavci, ki so letos dovršili svoje bogoslovne študije; Makolčani so pa svojega nadpolnega rojaka, lani posvečenega duhovnika Antona Pohlevna v soboto 4. avg. spremili k zadnjemu počitku. Župljeni so mu v velikem številu izkazali zadnjo čast, duhovnikov in bogoslovcev je bilo 23. Sprevd je vodil in za ravnega slovesne zadušnice opravl preč. g. kanonik Hajšek, makolski rojak. Iz Maribora so prišli na sprevd svojemu bivšemu gojencu preč. g. kanonik dr. Mlakar, ravnatelj bogoslovnice, g. prof. Fr. Kovačič in spiritual R. Janežič. Za slovo je rajnemu v cerkvi prav ganljivo govoril g. Čede, župnik v Studenicah. Rajni se je rodil 6. maja 1882, bil je ves čas svojih študij v zgodnjosti in skromnosti, bilo je pričakovati v njem dobrega duhovnika, a neozdravljen pljučna bolezen je spodbjela mlado življenje. S stariši vred žaluje za njim makolska župnija, pa tudi škofija, ker je itak letos že občutljivo pomanjkanje duhovnikov. Rajni naj v miru počiva!

m Poročil se je v ponedeljek dne 5. t. m. g. Jurij Žunko, predsednik bralnega društva pri Sv. Križu, s pridno kmečko dekliso Elizabeto Hiter. Vrlima poročencema iskrene čestitke!

m Sv. Barbara niže Maribora. Dne 5. t. m. se je vršil tu mnogoobiskani čebelarski shod, katerega je prav spremno vodil g. Ivan Jurančič, znani čebelarski učitelj od Sv. Andraža v Slov. gor. Njegovo učeno postopanje na podlagi nazornih povekš-

nih slik vzbuja vsakemu poslušalcu vneto zanimanje za te naše prijateljice, to tem bolj, ker zna posamezne predmete in lastnosti čebelic prav izborna primerjati z drastičnimi navadnimi, znanimi rečmi. Pouk se je vršil od pol 8. uri zjutraj nepretrgoma do pol 12. ure teoretično in praktično, kar udeležencem ni dalo mislit na lastni želodec. Vsi so vstrajali do konca, kar so delala razna vprašanja čebelorejstva. Pri nadučiteljevem čebelnjaku se je razkazovalo umno čebelarjenje, katerega se bodo poprijeli vsi čebelarji, da ne bodo več morili čebelic v jeseni. G. Jurančiču se je prav toplo zahvaljevalo za njegov trud in izvrstni pouk ter naprosilo še prihodnje leto. Dne 12. t. m. snuje se podrnžica za te kraje v šoli. Pridite v obilnem številu!

m Sv. Jakob v Slov. gor. Tako skrivnostno in čudno kakor pri Sv. Jakobu pač ne županuje nobeden občinski predstojnik na svetu. Že davno je minul čas njegovega županovanja, a občinske volitve še niso razpisane. Gospodje iz Gradca so mu prišli delat račune; kako — pa sploh te reči stojijo, niti občinski odbor sam prav ne ve. Gospod Škoff uradujejo vse v blaženi nemščini, mnogi je sploh ne razumejo; in tako se marsikaj napravi, kar je celi veliki občini v škodo; papir je namreč zelo potrebljiv. Gotovo mi pritrdi vsak jakobski kmet, da naša sicer tako lepa in obširna občina ni bila nikdar v tako žalostnem stanu, kakor je sedaj. Ceste popolnoma zanemarjene, občinskih jarkov ni, mosti se podirajo, a g. župan ne storii ničesar. Kako dolgo se že pripravlja cesta, ki bi naj vezala Sv. Jakob z Cmurekom oziroma s Poličkim vrhom in Sv. Iljem. Ljudje in živila trpijo po sedanjih cestah kakor v najhujših planinah, a ni ga moža, ki bi kaj storil za občino. V Goranjem dolu n. pr. na nekaterih mestih sploh ni mogoče s težkim vozom naprej, in voznik je prisiljen izpeljati na travnik. Vse je nezadovoljno s sedanjim županom, ki zna s svojim sladkim nastopom prikleniti marsikaterega nase in s tem zapreti usta možem, ki bi mogli in tudi morali kaj storiti za občinskih blagor. G. Škoff dobro ve, da nihče več za njega ne mara, prepričan je in mora biti, da se mu bo pri prihodnjih občinskih volitvah županski stolec prekupičil, zato ne razpiše volitev. Kmetje jakobški, ganite se vendar enkrat, da bo konec temu za našo občino tako sramotnemu stanju. Prihodnjič še kaj več! — Pri naši pošti se nastavi s 16. avg. poštni pot, ki bo obhodil vsak teden trikrat kraje: Zg. Jakobski dol, Zg. Hlapje, Počenik, Šambert, Ploderšnica (severni dol), Sp. Hlapje, Slatinek, Fekušek, Kušernik, Sp. Jakobski dol, Riteršperg, Ročica in Ploderšnica (južni del); poštni nabiralnik se nastavi v sledenih krajih: Zg. Jakobski dol, Zgor. Hlapje, Ploderšnica (severni del), Sp. Hlapje, Sp. Jakobski dol in Ročica.

m Slovenski Štajerci in III. slovenski katoliški shod. Iz Slovenskih goric se nam počrča: V Slovenskih goricah je veliko zanimanje za III. slov. katoliški shod. Zastopane bodo najbrž vse župnije. Iz mnogih župnij pojde od 10 do 25 udeležencev, mož in mladeničev. Kakih 150 udeležencev upamo samo iz Slovenskih goric. Agitacija za udeležbo je lažja in uspešna, če se agitatorji osebno sporazumejo z najodličnejšimi moži in mladeniči po posameznih občinah.

m Iz Frama se nam piše: Polnoštevilni zbrani občinski odbor je v svoji redni seji, kakor ste že zadnjič poročali, enoglasno sklenil velezaslužnega in obče priljubljenega nadučitelja gospoda Franja Pirkmaierja imenovati častnim občanom. Da si pa imenovani gospod to čast tudi istinito zaslubi, hočemo tukaj navesti, da je bil on 18 let zastopnik v občinskem odboru, kjer je neumorno in z največjo navdušenostjo vedno deloval za blagor in napredok občine. Nadalje je bil soustanovnik prostovolje požarne brambe in posojilnice, katero slednje društvo deli vsako leto izdatne podpore tukajšnjim ubožcem, za razsvetljavo in olepšanje kraja, za nakup raznovrstnih učnih pripomočkov in učil. Gospod Pirkmair je bil tudi soustanovnik tukajšnjega olepelvalnega in bralnega društva. Na njegovo prizadevanje se je priredila leta 1893 v Framu sadna razstava, katera je svoj namen tudi dosegla; kajti od tistega časa se je začelo tukajšno prebivalstvo s sadjarstvom bolj baviti in uspehi tudi niso izostali, zakaj s sadjarstvom se je tudi gmotno stanje tukajšnjih posestnikov izdatno povzdignilo. Gospod Franjo Pirkmair deluje že od leta 1866 pri nas kot nadučitelj vestno in zelo pohvalno, kar so mu tudi že višja šolska oblastva z mnogimi priznanimi in pohvalnimi dekreti priznavala. Njegovemu nemornemu delovanju se imamo zahvaliti, da se je naše krasno šolsko poslopje primerno vsem zdravstvenim določbam sezidalo in dobilo notranjo upravo.

Na njegovo prizadevanje je dobil Fram poštni in brzojavni urad. Bog daj, da bi velezaslužni gospod nadučitelj Franjo Pirkmair še mnoga, mnoga leta deloval v naši sredini!

m Poljčane. Dne 26. m. m. je umrla v 52 letu svoje starosti vzgledna gospodynja Terezija Drozenik. Bila je vzor krščanskim materam gospodinjam in ženam. Kako priljubljena je bila povsod, kazal je njen pogreb. G. kaplan je vodil pogreb in ji pri odpitem grobu govoril ganljivo slovo. Za njo žalujejo njeni dobri otroci in mnogi reveži, ker so zgubili dobro mater. Priporočamo jo prijateljem in znancem v blag spomin!

m Izlet na Boč. Ljubiteljem slovenskih gora, krasnega in daljnega razgleda se nudi ugodna prilika, da skobacajo v nedeljo 12. t. m. na ponosnega orjake Dravinske doline — na Boč. Zbirali se bomo na poljčanski postaji ob dohodu bračnika ob 3. uri 8 min. in osebnega vlaka ob 3. uri 41 min. Takoj potem odkorakamo od poljčanske strani na goro. Vrnemo pa se po drugi poti v idilične Studenice, kjer se lahko pokrepčamo z izvrstno kapljico Kropčevega klečana. Utešila včasi kako gondravega želodca si naj udeleženci prineso seboj. Obračamo se torej do vseh slojev stanu, na vsa društva, vlasti pa na vas g. dijake in slavne čitalnice, da nam dovedete čim največ izletnikov. Na vsakokaj vprašanja kakor glede prenočišč itd. daje pojasnila prip. odbor v Studenicah. V slučaju deževja se preloži izlet na 19. t. m.

Ptujski okraj.

p Ptujski novice. Pretečeno soboto je bil na Ptju veliki Ožbaltov sejem; prišlo je mnogo trgovcev in kupcev, ptujski "Nemci" so pa kar čez noč postali sami Slovenci; kako sladko so govorili in ponujali svoje blago slovenskim kmetom! Tako priznavajo ptujski poslinemci, ki ob vsaki priliki vpijejo "heil" prusovskim agentom in jih gostoljubno sprejemajo pod svojo streho, da živé edino le od Slovencev, katere pa zato seveda sovražijo in tlačijo po svoji germanški navadi. — Zadnje dni je razposlal mestni urad ptujski na okoliške, župnijske in občinske urade naznanila z obvestilom, da tistem posestnikom, ki bodo odslej svoj krompir prodajali v mestu Ptuj (gospiske ulice), in ne več na Bregu, ni treba plačati štantnine. "Štajerc" bo sedaj seveda na vse pretege hvalil svojega krušnega očka; glejte, glejte, slovenski kmetje, kako skrbijo gosp. Ornig za vas! V resnici pa Ornig pri tem ni mislil, kaj olajčati slovenskemu kmetu, ampak mislil je náse in na ptujske trgovce, katerim bi naj tako ja gotovo padel v nenasitni žep vsak krajcar, ki bi znabiti sicer obvisel na Bregu ali drugod! In še nekaj! To naznanilo je bilo sestavljeno, čudom se čudite, v precej pravilni slovenščini, a naslov zunaj na kuvertu pa seveda čisto nemški. Mestni urad si s tem sam bije po zebeh, ko priznava dejansko potrebo in upravičenost slovenščine, dočim vendar na zunaj Slovence tako sovraži, da mu je vsak slovenski glas gajusoba. Da je temu res tako, še drug dokaz! — V eni zadnjih številk zloglašne "Marburgerice" se jezi nek zakotni pisač, češ da so pretečeno nedeljo v mestni cerkvi med mašo ob 8. uri javkali (sie kräbzten) slovenski učitelji in učiteljice slovenske pesmi. To je seveda laž, kakoršne je zmožen le ptujski dopisun "Marburgerice", ker v mestni ptujski cerkvi ob nedeljah ob 8. uri sploh maše ni, in ker je slovenščina iz te cerkve popolnoma pregnana, dasiravno jo obiskujejo skoro sami Slovenci. "Pobožni" dopisun gotovo tudi cerkev od notraj niti videl ni, ker se silno boji Boga in božjih hramov, slišal je menda od koga drugega nekaj zvoniti, no in seveda le hitro lop! po Slovencih, saj za drugo niso! Ubogi ptujski okoličani! — V nedeljo, dne 5. avg. so našli zjutraj zgodaj pri hlevu krčmarja Pogatschniga mrtvega nekega moža, ki so ga pripeljali v hajdinsko mrtvašnico. Doma je iz Pobrežja, župuje Sv. Vida pri Ptju. Najbrž ga je zadebla kap.

p Poročil se je g. dr. Anton Brumen, odvetnik v Ptju, z gdč. Vekoslavo Kreftovo od Sv. Jurija ob Ščavnici.

p Iz ptujskega okraja. Okrajni šolski svet v Ptju, v katerem ni nobenega slovenskega kmeta, pač pa sami nemški in nemčurski meščani, izmed teh še nekaj prav slabih in hudih, hoče kmetom prav vse pravice pri šoli vzeti. Slovenski kmet naj plača; vmes govoriti pa ne sme! Celo onih par kmetov, ki so pri zadnji volitvi v okrajni zastop izdali svoje rojake nemškim grajčakom in meščanom, ter peščica zarobljenih nemškutarjev, ne šteje nič, ne sme vmes govoriti! To plačilo bi mi gredim izdajalcem prav iz srca privoščili! Grajčaki in

meščani naj le pri vsaki priliki izdajalskim pokvarkam v obraz pljujejo, naj njih prezirajo in zaničujejo, naj njih klofutajo in bičajo! To naj bode plačilo kmečkim izdajalcem okraja ptujskega! Slovenski rojaki po vaseh! Vi pa se teh Judežev ogibljete! Ne občujte ž njimi. Ravnajte ž njimi, kakor da imate gobave ljudi pred vami! Nič prizanašati, nič bojazni! Ako pošle županstvu deželnemu ali okrajni šolski svet kak dopis glede počitnic, stavbe ali razširjenja šole, posebno še radi poduka v nemščini, naj se župan in občinski odbor vselej posvetuje z merodajnimi slovenskimi zastopniki, posebno z deželnimi in državnimi poslanci, z odbori bralnih političnih društev, preden se v občinskem odboru o dopisih sklepa, preden se na to odgovarja! Ne mislite, da so pritepeni tujci vaši prijatelji! Razne agente vam pošiljajo. To so plačani lumpi! Ti vas hočejo spraviti ob vero, narodnost in ob vaša posestva ali imetje! Požrešni volkovi so, pa vam se bližajo in predstavljajo kot pohlevne, krotke ovčice! Varujte se jih! Vse naše šole, vse slovensko ljudstvo bi radi naši Nemci in nemčurji čim preje ponemčili, da bi tem lažje razbili Avstrijo, odstranili cesarsko rodbino, avstrijske dežele pa zvezali z Nemčijo pod vladarji Hohencolerskimi! To so povedali nemški poslanci Schönerer, Stein, Herzog in drugi že večkrat v državnem zboru. Naši Nemci in nemčurji pa si ne upajo o tem glasno govoriti, pač pa delajo z vsemi močmi! Slovenci! Pazite, pazite, pazite!

p Zlato mašo bo obhajal dne 15. t. m. č. g. Jožef Sket, rojen v Št. Petru na Medvedovem selu blizu Slatine dne 9. maja 1830, v mašnika posvečen 27. julija 1856, v svoji rojstni domači župnijski cerkvi. Sedaj je špiritual v Laap im Walde.

p Zaradi goljufije je bil aretiran v Gradeu 46 letni agent Jožef Žitnik, doma v Litmerku pri Ormožu. Ogoljufal je več kuvaric, katerim je obljubil ženitev.

p Na Seniku smo imeli 4. t. m. požar, ki je vpepelil dva poslopja. Goreti je začelo pri Antonu Kokl, nato je zgorelo tudi poslopje Julijane Obrač. Oba sta bila zavarovana. Živino so večinoma rešili. Pri Koklhu so bili otroci sami doma, zato se ne ve, kako je ogenj nastal.

p Zagorec. Z ozirom na pojasnilo, katero smo dobili, nas veseli, da ni resnično naše prvo poročilo. Lepo in veselo je, da viste v občini Štajerci. Hvalevredno in častno bo za novi odbor, ko bo dejanski pokazal, da so resnično pošteni možje, ter delajo le za čast in poštenje zagorske občine. Živili!

p Umrl je v Rogatcu zemljiški vodja g. Karol Zedlicka.

Ljutomerski okraj.

1 Politični shod pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Kakor že naznanjeno, bo v nedeljo dne 12. t. m. pri Sv. Juriju ob Ščavnici političen shod za ves ljutomerski politični okraj. Začne se takoj po večernicah v uti gospo Trstenjakove in sicer — ob vsakem vremenu. Spored: 1. Govor gosp. drž. poslanca dr. Korošca; 2. ustanovitev katoliško-narodnega političnega društva za gornjeradgonsko-ljutomerski sodni okraj; 3. govor gosp. drž. in dež. poslanca dvornega svetnika dr. Ploja; 4. govor gosp. dež. poslanca Ivana Kočevarja; 5. slučajnosti; kakor: izročitev diplom častnega občanstva jurjevških občin gospodoma dr. Ploju in župniku Janezu Kuncetu, vprašanja udeležencev shoda do gospodov poslancev itd. — Vstop je dovoljen vsakomur. K najobilnejši udeležbi vabi pripravljalni odbor.

1 Ljutomer. „Bralno društvo za ljutomersko okolico“ kaj vrlo napreduje. Sedaj šteje 150 udov. Do avgusta že je imelo 1000 izposojil. Uđe si prav pridno izposojujejo knjige, akoravno sedaj poletu ni toliko časa za čitanje. — Igra „Egiptovski Jožef“ nam je prinesla 70 kron dobička. Ni sicer veliko, pa nekaj bo le, da si lahko naročimo novih knjig, pa tudi, da damo vezati še nevezane oziroma raztrgane knjige. Igra je splošno ugajala in ker ljudstvo želi, da bi se ponovila, se nazuanja vsem, ki igre še niso videli, da se bo ponovila ob prvi priložnosti. Kako so udje „Bralnega društva“ vneti za slovensko stvar, se vidi lepo iz tega, da mladeniči in dekleta prav pridno nabirajo za našo Ciril in Metodovo družnico. Tako sta deklici Kotnik in Mohorič nabrali že lepo sveto 24 K 10 v v Ljutomeru in Stročji vasi. Na Gornjem Krapju sta nabrali Bratina in Filipič 8.90 K. Bralno društvo je torej

že oddalo za družbo sv. Cirila in Metoda celih 33 K. Vrli slovenski mladeniči, vrle slovenske deklice, posnemajte! Z resnim delom dejanski pokažimo, da res ljubimo svoj rod, mili materijal jezik in preleplo slovensko zemljo. S čistim in treznim življenjem pokažimo, da še nismo tako „zreli“, kakor se „nekateri“ sami sebe smatrajo v nekem ravno tako „zrelem“ listu. „Zrelim“ gospodom pa tudi „zrelim“ gospodičnam, ki so tako „junaško“ agitirale, seveda za Rebeka“, pa svetujemo, naj denejo roko na prsa ter posmerno priznajo svojo krivdo. Človek se lahko zmoti, vendar ne sme svoje zmote prikrivati s tem, da napada tiste, ki so pošteno delali ter storili svojo narodno dolžnost. Ne delujte torej več proti volji in prepričanju vernega in zavednega slovenskega ljudstva, kateremu ste se žalibog po nemškem vplivu odtujili! Ljubezen do Boga in do slovenskega ljudstva naj nas krepko veže, potem pa ne bo nobenega prepira, in naš narod bo stal kakor skala trden. Kako je že sodil največji avstrijski junak Laudon o Francozih? „...In še nekaj izpodkopuje Francozom temelj prave blaginje — silno, brezmejno brezbožnost menim, ki se širi po vsej Franciji iz grajščine pod slavnato streho. Prva, resnična blaginja slomi na božjem blagoslovu; kako pa se je božjega blagoslova nadejati tam, kjer nečejo nič vedeti o Bogu?“ — Tako je govoril junak Laudon leta 1789, ko je izpodil Turke iz Belega grada. „Bedak je, ki trdi, da ni Boga. Jaz vam rečem, da živi nad nami Bog, mogočen Bog! Na svoje oči sem se o tem prepričal več nego stokrat! Brez Boga ni pravega poštenja, in današnji francoški prostomislec so vse, le pošteni ne, sicer bi ne ravnali tako z narodom, kajti prav tisti, ki so sedaj največji prostomislec in ki najbolj kriče, da so prijatelji naroda, bodo ga skoro stiskali najhuje, da se obdrže na površju; plašljiveci so namreč, brez vsakega poguma“. Žgodovina je potrdila in še potrjuje Laudonove besede! — Ti pa, slovenska mladina, okleni se našega bralnega društva. Bralno društvo naj ti bo ogajisce, kjer se boš navzemala čiste ljubezni do Boga in do tlačene domovine. Mladeniči, kmalo bomo imeli tudi svojo zvezo, kjer se bomo še bolj marljivo in vstrajno vadili v govoru! — Živila najmlajša „mladenička zveza“!

1 Ščavnica. Dne 4. t. m. proti večeru so prihruli hudi oblaki izza Čureka in Apač. Kmalu na to je sledila grozna nevihta, kateri enake pri nas še stari ljudje ne pomnijo. Naredila je veliko škode, posebno na drevju. Kako žalostao izgledajo sedaj sadonosniki: veje so polomljene in mnogo sadja, ki ni za nikakšno rabo, je na tleh. Tudi na koruzi je naredila mnogo škode. Veliko je je vihar polomil, ostala pa je pošnjena. Zopet trpimo ubogi kmetje veliko škodo. — Dne 10. julija smo pokopali blago ženo Marijo Ferk. Vkljub močnemu naluju se je zbralo precej občinstva, da jo spremijo do hladnega groba. Rajna je umrla v 52. letu svoje starosti. N. v. m. p. !

Celjski okraj.

c Kdo bode glavni davkar v Celju? Kakor smo že poročali, šel je celjski glavni davkar g. Ig. Mlaker v pokoj. Čuje se, da upa na to mesto Nemec — tudi tukaj dobro znani — davkar v Ljutomeru, g. Duller. Mož le ta je eden najbolj zagrizenih vsenemških urádnikov na Sp. Štajerskem. Tega bi nam ravno še manjkalo v Celju!

c Bismarkov stolp bi radi zidali celjski germavi. Ker pa nimajo penez, beračijo po celi Avstriji in Nemčiji. Kljub temu agitiranju in beračenju so dobili tekom enega leta komaj nekaj čez 2000 K. Ljudje so že pač preveč pametni, da bi dajali denar za tak nepotreben stolp, ki ima samo ta namen, da izviva s svojim imenom Slovence.

c Iz celjske okolice. „Vahtarca“ pri vsaki priliki udriha po okoliški občini oziroma njenem zastopstvu. Če se fantje stepejo, občina je kriva, če koga povozijo, občina je kriva, če kateri gospodov hišo slabu zida, je tudi občina kriva. Čudno se nam zdi, da še ne obdolžijo občine, da je kriva toče in slabega vremena. Te lažnjive in neumne dolžitve imajo samo namen, spraviti sedanji občinski zastop ob dobro ime ter premotiti nerazsodne volilce, da bi prihodnji šli na nemčurske limanice. Seveda razsoden človek takoj sprevidi, kam pes taco moli, toda mnogo je takih, ki se bodo dali premotiti od teh lažnjivih besed, in te moramo podučiti in jim odpreti oči, da vidijo hinavsko laž nemčurske „Vahtarce“.

c Ponikva. Preteklo soboto 4. t. m. so gosp. župnik Kreft blagoslovili novo žago, mlin in opekarino, lastnino gosp. dr. Karlovska v Celju. Ljudje pravijo, škoda denarja, ki ga je s tem potrosil,

kajti žaga ne bo imela čez nekaj časa nič žagati in za opekarino pa ne bo dobiti pripravne zemlje. Bodemo videli!

c Kat. politično izobraževalo društvo v Šmarju pri Jelšah je povabilo g. Jelovška, potovanega učitelja, ki bo poučeval o živinoreji in svinjereji v gostilni g. Jagodiča v nedeljo dne 19. avgusta ob 3. popoldne. Kmetje, udeležite se tega važnega pouka v prav obilnem številu.

c Smrt na poti v bolnico. Blaga žena Neža Susteršič, prevžitkarica v Bučah, ki pa je imela tudi dosti denarja in posestvo, hotela je iti v celjsko božnico zdravja iskat. A na potu v Št. Jurju ob južni železnici, na vozlu jo zaloti smrt, daleč proč od doma, od svojih domačih. Človek pač ne ve, kje nanj čaka. To nedeljo 5. t. m. je bila na Št. Jurškem pokopališču pokopana.

c Novi sejmi v Št. Jurju ob juž. žel. bodo vsako leto dne 12. avg., 19. nov. in 10. decembra. Prvi bo torej dne 13. avgusta, ker je 12. avgusta nedelja.

c Št. Jurij ob juž. žel. Okoliška občina se je v svoji zadnji seji izrekla za lekarno v Št. Juriju.

c Nevichta v Savinjski dolini dne 4. t. m. je napravila, kakor se nam poroča, velikansko škodo. Padala je kakor pest debela toča, ki ni samo na polju vse uničila ampak tudi na poslopjih naredila precejšnjo škodo, ker je pobila šipe in opeko. Velika je škoda na hmelju. Nalivi so povzročili plaze, ki so strašno poškodovali vinograde.

c Zalog pri Št. Petru v Sav. dol. Gospod urednik, prvo poročilo iz našega kraja in še to je žalostno. Na naših poljih in v vinogradih je slabo. Spomladi se je vse prav lepo kazalo. Sedaj pa je na polju vsled nalinov in viharjev vse poleženo, v vinogradih se je čudo veliko presulo. Tudi sadja ne bo skoraj nič! — Tak hud vihar smo imeli dne 25. julija. Vihar s točo je oklestil grozdje in fiol ter razčesal koruzzo. Hmelj je tudi nekoliko obiral, toda ker je še le dobro od cveta, še ni prehudo.

c Iz Mozirja se nam poroča, da bo na Veliko gospojnico ob 10. dop. slovesno blagosloviljenje cerkve M. B. in sv. Roka na Brezju, katero je prav okusno naslikal Giovanni Fantoni po načrtu velenčenega strokovnjaka gosp. Avg. Stegenšek, prof. v Mariboru. Popoldne se začne po stari navadi shod sv. Roka. Častilci M. B. in sv. Roka ste prijazno vabljeni.

c Prostovoljna požarna bramba v Rečici razpošilja že svoja vabilia k slavnosti, blagosloviljenja zastave in voza za moštvo, ki se bo, kakor smo že poročali, vršila dne 12. avgusta t. l. Kolikor smo izvedeli, hoče biti ta slavnost in združena ljudska veselica nekaj impozantnega, — za našo skrito Rečico nenavadnega. Zastava, katero je izdelala c. kr. umetno-obrtna strokovna šola v Ljubljani, je, kakor smo si jo ogledali in kakor so se strokovnjaki o njej izrazili, kako mično in fino izdelana, osobito obrača pozornost na se v njo tiskani tržki grb s slovensko lipo, katero razsvetljuje nad njo srebrna zvezda, okoli tržkega grba pa se vije kot okrasen memblem požarne brambe. Tudi voz za moštvo, katerega je izdelal g. Franc Belič, izdelovatelj vozov Ljubljani, je glede praktičnosti, finega in trpežnega dela, nekaj posebnega, ter dela čast ne le izdelovalcu, ampak tudi društvu. Blagosloviljenje vrši se po sv. maši pred župnijsko cerkvijo. Tam se bode pod milim nebom brala tudi sv. maša, v kar je vlč. knezoškofski ordinariat glede velike množice gostov, ki se jih pričakuje, že dovolil, ter se bode postavila na prostem primerna kapelica z oltarjem. Da bode vdeležba ogromna, ako nas ne bo presenečil dež, smemo sklepati na vsestransko zanimanje ne samo okoličanov, ampak tudi odzivu raznih narodnih društev od blizu in daleč. Odzvala so se dosedaj že skoro vsa gasilna društva iz gornje in spodnje Savinjske doline, ter nekatera iz Kranjske. Savinjski Sokol združen s telovadci iz Celja in Žalca priredi javno telovadbo. Bode nam torej prilika dana opazovati gibanost in čilost naših slovenskih junakov. Občeznana šoštanjska narodna godba spremljala nas bode, ko si bodo segali v roke kakor brat bratu ter nas nazadnje združila v prijeten valček. Slavčki šoštanjske čitalnice in drugi prepevali nam bodo mile slovenske pesmice; za starinoslovce bode pre-skrblijen zanimiv muzej! naročen je tudi zverinjak s posebnimi eksemplari; skrbljeno je za dobro poštno zvezo i. t. d. Lep in prostoren sadonosnik, katerega je g. Anton Tarnšek v ta namen odstopil, dajal pa nam bo primerno senco, v kateri si bomo z dobro kapljico bladili avgustno vročino. Rojaki! Kdor ni zadržan, tedaj dne 12. avgusta na Rečico! Pridite po šopke, katera vam naša dekleta že pridno pletejo!

c Nevaren tat. Peter Kočevar iz Blance je bil dne 3. t. m. aretiran v Trbovljah. Kradel je

posebno po Sp. Štajerskem in Dolenjskem. V Trbovljah je hotel pri urarju Stojcu ukradeno nro zastaviti, ko je vstopil redar, katerega se je tat tako prestrašil, da je pobegnil. Redar ga dohititi in začel se je hud boj, v katerem bi bil redar podlegel oriškemu zločincu, da nista prišla dva gospoda na pomoč. Vsi trije so komaj zvezali Kočevarja.

c Smrt v valovih. Pri kopanju v Savi je utonil 3. t. m. 19 letni delavec kemične tovarne Anton Bartol. Revez ni znal plavati in je zabredel v globočino, kjer je izginil.

Brežiški okraj.

b Sromlje pri Brežicah. Iz našega kota se malokdaj čita v „Slov. Gospod.“, torej pa naj danes opisem tukajšnje krajevne razmere. Sromlje so daleč znani vinorodni kraj, kjer se pridela vsako leto mnogo ter izvrstnega vina. No tudi pri sadjarstvu so se kmetje začeli dvigovati, kar pa še ni povoljno. — Kmetje sromeljski, tak kraj, kakor je vaš, je še premalo s sadum drevjem zasajen. V tem oziru je še dosti zaspanosti in zastarelosti. Upamo, da se bode že zboljšajo, ko se dvigne mladi naraščaj. Posebno sedaj, ko imamo na V. dnu podružnico ces. kr. kmetijske družbe štajerske, katere voditelj ali predsednik dr. Schumiraul iz Rajhenburga pridro prieja poučne shode in zborovanja. Pretečeno nedeljo popoldan je bil tak gospodarski shod in zborovanje sklicano na Sromlje, pri katerem je predaval potovalni učitelj gosp. Belle. Ob tej priliki se je tudi dosti naših kmetov dalo vpisati k videmski podružnici. Družba oziroma njene podružnice so vstanovljene za kmeta, njih skrb je v prvi vrsti kmetom zboljševati njihov žalostni stan. Ona kot ces. kr. ima dejelno in državno podporo, iz katerih kmetom kot svojim udom pomaga in daje za polovično ceno in tudi brezplačno razna gospodarska orodja ter deli tudi razne podpore. Torej, kmetje, poslužujte se teh ugodnosti. Pridno se udeležnje gospodarskih shodov, kajti na vsakem bodete zvedeli nekaj novega in za vas koristnega, da ne boderemo zastajali za drugimi kraji in da se ne bode vresničil na nas pregovor, ki pravi, kdo nič ne čita, nič ne zna, kdo nikamor ne gre, nič ne ve.

Vaš kmečki prijatelj.

b Potres so čutili dne 4. t. m. okoli 10. ure v Rajhenburgu. Trajal je samo kakih deset minut in ni povzročil nikake škode.

b Zgorela je v ponedeljek dne 30. m. m. popoldan hiša Martina Jagriča v Pavlovi vasi, občina Pišeče. Vzrok požara ni znan. Škede je okoli 1600 kron.

b Sevnica ob Savi. Ob sklepu šolskega leta si šteje podpisani v prijetno dolžnost, izreči najtoplejšo zahvalo vsem mnogoštelnim mladom ljudom, ki so na ta ali drug način v minolem letu podpirali našo šolo. Za „božičico“ je prejelo 150 otrok najpotrebnejša oblačila, za katera se je kupilo blaga po znižani ceni za 450 K. Od novega leta pa do velike noči je dobivalo vsak dan poprečno po 160 učencev in učenk toplo kosilce v šolarski kuhinji. Na sijajno uspeli šolski veselici dne 29. julija, katere se je udeležila ne le vsa slovenska inteligencija iz trga, ampak tudi veliko število odličnih gostov od blizu in daleč, pa je zavžila naša šolska mladež toliko veselja, kakor še nikdar! Za pogostitev 400 šolarjev, za godbo in druge priprave k tej veselici se je zopet izdal 287 K. Vsi ti znatni stroški pokrili so se z darili mnogih dobrotnikov, katere imenoma našteti je tukaj skoro nemogoče. Bog plačaj vsem, ki so ali v denarju ali v jestvinah prispevali k tem prireditvam! Posebej pa izrekam iskreno zahvalo velerodnemu gospodu grashčaku c. in kr. stotniku Alojziju Otto, ki je poleg zdatne svote v denarju podaril šoli tudi krasni dopravi kip našega cesarja, dalje gospodu katehetu in kaplanu Fr. Šeguli, ki je z veliko požrtvovalnostjo vodil šolsko kuhinjo, vrlemu načelniku kraj. šolskega sveta gosp. L. Smoletu, ki je celo leto nabiral darila, in pa častitim gospem in gospodičnam sevniškim, katere so s toliko ljubeznjivostjo skrbele za pogostitev naših učencev. Zajedno si usojam izreči srčno željo in prošnjo, naj bi dosedanji dobrotniki ohranili svojo naklonjenost naši mladini tudi v prihodnje in naj bi naša šola pridobila še novih podpornikov, kajti vsestranske podpore smo silno potrebeni, ker ljudi naši nasproti delujejo z vsemi mogočimi sredstvi, da bi našo šolo kar največ oškodovali. Ljudstvo slovensko in katoliško, brani svojo šolo! — V Sevnici, 2. avgusta 1906. Jože Mešiček, radučitelj

b Šolska veselica v Sevnici. V nedeljo dne 29. julija se je vršila tukaj veselica učencev „narodne šole“. Veselica vspela je sijajno. Dobrotvorni šolske mladine pripomogli so k temu, da je bilo mogoče sklep šolskega leta res imenitno praz-

novati, kar ni veselilo le nas, ampak tudi naše otroke. Ko so se točke sporeda rešile, zahvalil se je g. nadučitelj Josip Mešiček navzočim, da so pripomogli k temu, da je bilo mogoče, tako veselico prirediti; ko so se zatem otroci pogostili, poslal jih je g. radučitelj s primernim poukom domov. Starši in drugi gostje so se še nekaj časa na prostoru veselice — Simončičevem vrtu — zabavali, potem so se pa deloma podali na svoja domovja — deloma pa odšli v Simončičeve restavracije, kjer se je kmalu razvila prav živahna zabava. A mnogo živabnejše je bilo zunaj! Isti dan imela je namreč tudi šulferajska šola svojo šolsko veselico; kako da se je vršila, nas ne briga, — kako pa da se je zavrhila, to pa! Otroci namreč niso bili domov odpuščeni, ampak so šele v temi skupno z najraznudnejšo nemčursko sodrgo med buronskimi „heil-klici“ od mesta veselice korakali proti trgu. Že ob vhodu v trg kričala je ta zapeljana deca, da je kar v ušesih zvenelo — menda bi se kdo našel, ki bo svaril, ali da bi vsaj moč imel, njej to prepovedati. Po trgu je bilo tako vpitje, kot bi človek prišel v kak volčji brlog na Ruskem ter slišal cele tolpe stradajočih volkov. Bas in drugi tenor pa so pele one barabe, kajih nikjer ne manjka, kjer se je treba tepsti — ter so s svojimi „heil“-klici ter drugimi enakimi, za poštene ljudi neprijetnimi klici izzivali. Sveda so pele alt in soprano tiste ljubke hvaležne „švabice“, ki so svojo izobrazbo doobile v tej šulferajnske šoli. Kako je bila ta nemška veselica zaključena, bo sodnja dognala; zato o tem danes ne pišemo. Pač pa imamo marsikaj drugega povedati; na pr. gospodje c. kr. orožnik, ki bi morali biti popolnoma nepristranski, ali pa vsaj cesarsko kraljevi, niso prišli na našo šolsko veselico, ker so pri vhodu na Simončičev vrt plapolale v Avstriji prizname trobojnice, pač pa so šli na šulferajnsko veselico in prav nič jih ni motilo, da je bilo tam vse polno frankfurteric — pa ne takih za pojesti — ampak tistih protiavstrijskih. Natančna poročila še sledijo! Marsikaj zanimivega še znamo povedati.

b Javno politično zborovanje, obenem volilni shod v Globokem pri Brežicah dne 5. t. m. se je izvršil ob mnogobrojni udeležbi. Državni poslanec gospod dr. Voušek je govoril o volilni reformi. Državni poslanec g. dr. A. Korošec je razpravljal kmečko vprašanje jako obširno in temeljito in razvijal težnje in zahteve spodnještajerskih Slovencev zlasti glede imenovanja uradništva, dejavnega gospodarstva itd. Gospod J. Rožman, vodja združne zveze v Ljubljani, je poljudno razpravljal o zadružništvu. — Glede kandidature za dopolnilne volitve v deželni zbor se je po kratkem razgovoru, katerega so se udeležili gg. župnik Potovšek in dr. Benkovič, sklenilo, da se skliče na 16. t. m. popoldne ob 4. uri v Rajhenburg shod zaupnih mož, ki naj doči kandidata. K shodu se povabijo odbora političnih društev v Kozjem in Brežicah, župani celega političnega okraja in šolski vodje. Kandidaturo je prijavil g. dr. Jankovič, okrajni zdravnik v Kozjem. Na shodu v Globokem je znani nemškutar Cetin iz Sel, ki zahaja v nemški „Heim“, po izrečenem načrtu hotel na dan spraviti kandidaturo g. Benjamina Kunej iz Rajhenburga, za katerega se tudi njegova žlahta jako trudi. Volitev se vrši 21. t. m., potrebna očja volitev 24. t. m.

b Kozje. Dne 29. julija se je prav dobro obnesla veselica podružnice sv. Cirila in Metoda za kozjanski okraj v prijetnem gozdu nad Kozjem. Že ob 3. uri popoldan se je zbral v gostilni g. Gučeka mnogo gostov od vseh strani. Šentpeterčani in Rajhenburčani so se pripeljali na posebnih vozovih. Ob pol 4. smo zgodbo na čelu skupno odkorakali iz trga na oni kraj, kjer se je veselica vršila. V gozdu je bilo že vse prav praktično pripravljeno. Gostov iz raznih stanov je bilo toliko, da se je vse trlo v prijetni senci gozda. Vihrale so dolge slovenske zastave in v raznih šotorih so ponujali okrepčila. Bil je tudi srečolov, ki je povzročil mnogo smeha pa tudi srda. Lovila se je sreča okrog 130 dobitkov. Po šaljivi pošti pa smo si pridno dopisovali. Godba je igrala in kratkočasila goste. Kres in umetni ogenj se je zažigal. To je bila velika in lepa ljudska veselica, ki presega vse druge. Šava in prisrčna zahvala vsem došlim gostom. — Dne 1. avg. je pa bil velik praznik za kozjansko župnijo. Preč. g. kanonik Janez Bošna so ta dan praznevali svojo 60 letnico mašništva ali biserno sv. mašo. Že na predvečer so naznajali topiči iz starega grada, da se bode v Kozjem drugi dan nekaj izvanrednega vršilo. Zažigali so se kresi in umetni ogenj. Požarna brama je priredila slavljenec velikansko bakljado z godo. Celi trg je bil razsvetljen. Vse je bilo v slovenskih in cesarskih zastavah. Vse polno mlajev, zvonovi so pritrkavali, domači pevci pa ubrano peli in en zbor duhovnih sobratov. Drugi

dan ob 9. uri so služili bisernik ob asistenci peto sv. mašo. Pridigo je imel šentpeterski župnik gosp. Tombah, ki je v izvrstnem govoru razložil celo življenje bisernika. Akoravno je bil delavaik, vendar je bilo ljudstva od vseh strani toliko, da je bil najmanjši kotiček v cerkvi napolnjen. 22 gg. duhovnih sobratov je prisostvovalo ti izvanredni in redki slavnosti. Daj Bog biserniku, da bi še zapel demantno sv. mašo tako krasno in milobno, kakor je biserno! — Dne 4. avgusta je divjalo po Kozjem in kozjanskem okraju Hudourje s strašnim gromenjem, bliskom in točo. Pridrvo je od severne strani ob 3. uri popoldan. Toča je po nekaterih krajih kar pobelila. Pa kaj pravim, toča, celi košci ledu so padali, ki so povzročili veliko škodo. Hvala Bogu, da ni dolgo padala, drugače bi bilo vse drobno.

Narodno gospodarstvo.

Živinoreja in mlekarstvo. Navodilo z družnikom slovenskih mlekarska. Spisal Anton Pevc, mlekarstvi izvedenec. Lična knjižica, izvirna po svoji vsebini in po svoji obliki in okrašena z mnogimi slikami, bode dobro došla vsem kmetovalcem. Ni že v nji ono dolgočasno razlaganje enoinistega predmeta, ki napolnjuje enolično cele strani in vtrudi bralcu že pri samem pregledu. Zbrano je v nji vse, kar mora vedeti napredni živinorejec, ki se peča z mlekarstvom, a zbrano je le jedro vsake stvari, ki je vedno primerno pojasnjeno z lepo sliko ali kratko praktično tabelo. Osobito nas zanimala v nji sliki modernega hleva, holandski in dansi sistem. Tabela o kemični sestavi in vrednosti posameznih živil krmljenih v praktični živinoreji, ki izide v tej knjižici prvikrat v slovenskem jeziku, je prav razvidno in originalno sestavljena, tako da je vsakdo primoran jo prečitati vseskozi. Tabeli sledi pojasnilo, kako žival hrani v splošnem, in nekaj praktičnih vzgledov krmljenja govede in prašičev. V tretjem odstavku „o molži in ravnjanjem z mlekom“ nam pisatelj predčuje pravila in posmena čista molža in vzroke, da se mleko kvari. Omenjam tudi res praktične vzglede o kmetijskem knjigovodstvu. Zaključuje pa pisatelj z „Dobrimi našveti“, ki sami mnogo več povejo, vsaj priprostemu kmetičnu, nega vsaka obširna in učena knjiga. O priročnosti te knjižice se bode vsakdo sam najbolje prepričal; ni je nam treba naprej hvaliti. — Dobiva se v Dragotin Hribarjevi knjigarni v Ljubljani. Cena knjige je 1 krona, s poštnino 10 vinarjev več. Pri naročbi na 100 izvodov se jih dobi 10 po vrhu.

Savinjski hmeljarji. Hmeljarji na Češkem so začeli zahtevati, naj se na kmetijskih šolah posluje o hmeljarstvu, oziroma da se preustrojijo gospodarske šole za hmeljarske šole.

Poljedelske zadruge v Srbiji leta 1905. Števila poljedelskih zadrug v Srbiji je zelo narastlo tekomp zadnjega leta. 65 zadrug je več in njihovo število koncem leta 1905 znaša 562. 468 zadrug si je omislilo svoja izvestja. Teh 468 zadrug šteje 22.709 zadrugarjev, med katerimi je pravih poljedelcev 21.176. Skupni imetek vseh zadrug znaša 1.4 milijona dinarjev, t. j. 300 tisoč dinarjev več kot l. 1904. Največji del tega imetka znašajo uloge stalne hranilnice — namreč 831.983 dinarjev. Vsak zadrugar je dolžan plačevati mesečno v to hranilnico po en dinar tako dolgo, dokler vložena svota ne doseže že v naprej določene višine. Ta denar služi zadrugarjem kot podlaga za dobivanje posojil, a se jim vrača, če kdo izstopi, ali se izplača po smrti vsakega zadrugarja njegovi obitelji. Skupna svota hranilničnih vlog znaša 289.036 dinarjev. Rezervni fond 91.100 dinarjev. Tekom leta je izdala zadruga 16.609 posojil v skupnem znesku 1.276.858.

Drobčinice.

d Rajni papež Leon XIII. je imel jako fin humor. Nekoč je prišel k njemu slikar in mu poklonil sliko, ki je predstavljala papeža. Slika je bila slaba, papeža je bilo komaj spoznati. Slikar je prosil sv. očeta, naj pod sliko napravi lastnorocni podpis in zapiše kak svetopisemski rek. Papež si je dolgo ogledoval sliko, se fino nasmehuil, potem podpisal in zapisal pod sliko znani rek Jezusov, ki ga je ta izrekel, ko je po svoji smrti stopil pred prestrane učence: „Ne bojte se, to sem jaz.“

d Prizor v železničnem vozu. V vozu drugega razreda sta se peljala gospod in gospa. Gospod je precej časa skušal z neznano gospo pričeti razgovor. Gospa mu je res nekaj časa odgovarjala, a prav na kratko, končno pa je umolknila. Umolknil je tudi gospod, stisnil se v kot in si nažgal cigaro. Gospa dobro vedoč, da se sme v dragem razredu kaditi le z dovoljenjem sopotnikov, je z zaničljivim

glasom dejala gospodu: „Vi pač ne poznate razločka med posamezimi razredi.“ „Oda, milostljiva“, se odreže gospod. „V prvem razredu so potniki surovi s sprevodnikom; v tjetjem je sprevodnik surov s potniki; v drugem so pa potniki surovi drug z drugim“.

d Počitnice vladarjev. Tudi vladari imajo v poletnih časih svoje počitnice. Naš vladar, kakor znano, prebije najrajsi v Išlu, nemški cesar Viljem potuje po morju najraješ ob skandinevskem zahodnem obrežju. Angleški kralj Edvard, ki je zelo debel, obiskuje že leta Marijine Toplice. Italijski kralj Viktor Emanuel prebije počitnice v gradu Racconigi. Belgijski kralj Leopold počiva v Ostende. Portugalski kralj Karlos bi tudi rad prišel v Marijine Toplice, a se boji Portugalcev, ki so že zabavljali, da preveč zapravlja po tujih toplicah in zato je rajši v domačih toplicah Pedras Salgados. Španski kralj je pa potoval letos na ljubo svoji mlađi kraljici na Angleško. Ruski car pa nima nobenih počitnic, ker mu jih ne privošči revolucion.

d Milo zopet podraženo. Tovarnarji mila bodo zopet podražili milo. V tem letu so že trikrat po eno krono zvišali ceno, sedaj pa zopet za 2 K, tako da se je v tem letu zvišala cena za 5 kron pri 100 klg. Govori se, da bo postalo milo še dražje.

d Zelo praktična hranilnica. Živel je dragor, ki je spravljal ves denar v sabljino nožnico. Opazil ga je tovarš in vprašal, zakaj to dela. „Vi diš, mu je odgovoril prebrisane, „ta nožnica je moj najboljši šparovček“. Če me pride kak upnik terjet, mu odgovorim: „Prijatelj, prosim, malo potripi, dobiš takoj“ in primem za sabljin roč, da bi jo izvlekel, pa — upnika že ni in marsikdo se tako prestraši, da me ne upa potem nič več terjati.“

d Mož z dvema srcema in tremi nogami Georg Lippert, ki ga je vodil seboj cirkus Barnum in Bailey, je umrl. Njegovo desno srce je prenehalo štirinajst dni prej biti kakor levo. No, 24. julija je prenehalo tudi levo in Lippert je bil mrtev. Vzrok je sušica.

d Svetovna vojska. Zvezdoslovci „prerokujejo“ iz zvezd, da bo leta 1908 velika svetovna vojska. Pričela bo marca in v aprili bo divjala najhujše. Zahtevala bo tisoče in tisoče žrtev, nikjer ne bo takrat zemljani varen. Tudi potres bo takrat, ampak po vseh teh nesrečah bo sijalo ljudem milješ solnce. Iztreznila se bodo, njihovo postopanje bo plemenito, življenje se bo zjasnilo. — Mi bomo najbrž še par let živeli in zato se bomo imeli priliko prepričati, v koliko bo to prerokovanje resnično.

Najnovjejsje novice.

Nova maša v Ribnici na Pohorju č. g. P. Jožef Pivec bo dne 19. t. m.; pridigal bo č. g. Franc Hrastelj, nadžupnik in dekan v Konjicah.

Škofijski cerkveni zbor se obhaja ta teden v Mariboru. Navzočih je 210 duhovnikov.

Obsojen c. kr. adjunkt. C. kr. adjunkt v Sevnici je bil zaradi kalenja ponočnega miru obsojen na 20 K globe. Kalil je mir isto noč, ko so se dogajali izgredi zaradi sprevoda nemških otrok po trgu.

V občini Grušovje so občinske volitve dobro končane. Županom je izvoljen vrl narodnjak Anton Pučnik, kmet na Dobrovi.

Poročil se je okrajni glavar slovenj-graški g. baron Müller z gdč. Madeleine Pierré.

Kebelj. Od 16. avgusta naprej nam bo prisnel poštni pot vsak dan pošto.

Posebni vlak na kat. shod v Ljubljano vozi v nedeljo 26. avgusta t. l. ob 4. uri zjutraj iz Maribora in pride v Ljubljano ob 7 h 9 m. Natančni vozni red za vsako postajo se bode udeležencem poslal z voznim listkom. Cene v Ljubljano, Otoče in nazaj so: Iz Maribora 10 20 K, Hoče 10 K, Fram 9 60 K, Pragersko 9 20, Slov. Bistrica 8 80 K, Poljčane 8 60 K, Ponikva 8 K, Grobelno 7 20 K, Št. Jurij 7 20 K, Store 6 50 K, Celje 6 50 Laško 6 20 K, Rimske toplice 6 20 K, Zidan most 5 K, Hrastnik 5 K, Trbovlje 5 K. V torek 28. avgusta t. l. ob 4 h 20 m zjutraj vozi posebni vlak iz Ljubljane v Postojno, da si udeleženci kat. shoda lahko ugledajo Postojnsko jamo. Iz Postojne nazaj vozi ob 9 h 18 m predpoldan in pride v Ljubljano ob 10 h 40 m predpoldan. Voznina iz Ljubljane v Postojno in nazaj znaša III. razred 3 20 K in II. razred 5 K. Vozni listki za vožnjo v Ljubljano in Otoče, kakor tudi za izlet v Postojno se dobijo edinole pri župniku Martinu Medved, pošta Laporje. Da bo mogoče posebna vlaka pridite, je potrebno da se vsaj 450 udeležencev oglasi in tudi voznilo vplača

do 17. avg. t. l. župniku M. Medved v Laporju in sicer za obo vlaka. Kdor želi videti Postojnsko jamo, naj še dodene 3 20 K. Prosim č. gg. duhovnike da razglasijo cene in dobrobotne prevzamejo naročevanje listkov. — Oglasi brez vposlane voznine se ne upoštevajo. Ako se do 17. avg. t. l. ne oglasi 450 udeležencev, ne bo vozil posebni vlak in vplačana voznila se bo vrnila.

Društvena naznanila.

Kat. del. društvo v Mariboru priredi dne 12. t. m. v gostilni „Zur Taferne“ veliko veselico. Začetek je ob 8. uri popoldne.

Bralno društvo „Edinost“, pri Sv. Juriju v Slov. gor. priredi dne 12. avgusta 1906 slavnost mladeničeve zvezze z zanimivim sporedom: s petjem, z govorom mladeničev, z igro „Kmet Herod“ in s tombolo. Obiščite nas, prijatelj mladeničkega napredka, v velikem številu! Zabava bo koristna, prijetna. Veselica se vrši ob vsakem vremenu!

Bralno društvo pri Sv. Marku niže Ptaju priredi v nedeljo 19. t. m. po večernih vrtno zabavo s petjem, godbo in šaljivimi nastopi. Prvič se pokaže ob tej priliki mlad tamburaški zbor markovskih fantov.

Bralno društvo v Zavru priredi dne 12. t. m. veselico v Dubravi pri gosp. Miheliču. Vspored: 1. Predstava Sv. Neža. 2. Srečolov, petje in prosta zabava. Začetek ob 4. uri popoldan. Vstopina: stojišče 20 v, sedež 40 v. Posebna vabilia se ne bodo razpošiljala. Vsi prijatelji izobrazbe in so-mišeniki se uljudno vabijo.

Slovenjgradec. Naša čitalnica priredi dne 19. avgusta popoldan v Narodnem domu veliko pevsko veselico. Nastopil bo pod spretnim vodstvom g. kaplana Ocvirkja moški in mešani zbor našega okraja, a svira bode slavnoznana Šoštanjška narodna godba. — Upamo, da bode poset tako sijajen, kakor je bil lani pri otvoritveni slovesnosti čitalnice.

V Št. Ilju pri Velenju vrši se 12. t. m. ob 8. uri popoldan veselica šolske mladine s petjem, deklamacijami in igro „Mladi tat“, in sicer na vrtnih prostorih g. Ivana Kranca. Prijatelji mladine se uljudno vabijo, da se v obilnem številu udeležijo.

Velenjski Slovenci prirede na praznik Marijinega vnebovoda v sredo dne 15. avgusta v gostilniških prostorih g. Ježovnika veliko ljudsko veselico v prid družbe sv. Cirila in Metoda s prijaznim sodelovanjem narodne godbe in čitalniškega pevskega zborja v Šoštjanu ter dijaškega tamburaškega zborja. Ob isti priliki se predstavi svojim volilcem drž. posl. deželnosodni nadšvetnik g. dr. F. Voušek. Vspored: 1. Pozdrav; 2. o volilni reformi z ozirom na Slovene. Govori drž. posl. g. dr. Fr. Voušek. 3. Koncert. 4. Ljudska veselica: srečolov, šaljiva pošta, vinska klet „pri rujni kapljici“, Turška kavarna itd. Vstopina za osebo 40 v. Začetek ob pol 4. uri popoldne. Z ozirom na dobrodelni namen se preplačila hvalješno sprejemajo. Slavnost se vrši pri vsakem vremenu.

Prostovoljna požarna brambla v Možirju bode imela dne 8. septembra t. l. slovesnost blagoslovljanja društvene zastave. Bratska društva se uljudno opozorijo, naj ne priejajo na ta dan veselic.

Otvoritev koče na „Kamniškem sedlu“. Kamniška podružnica Slov. planin. društva otvorí v nedeljo dne 12. avg. t. l. kočo na Kamniškem sedlu (1879 m). Pot do koče je iz Kamnika, kakor tudi iz Logarjeve doline čez Okrešelj udobno popravljena. — Planinci in planinski prijatelji dobro došli! O.—

Sv. Jurij ob Ščavnici. (Nadaljevanje.) — Za „Družbo sv. Cirila in Metoda“ so darovali kot donesek za gornjeradgonsko podružnico za upravno leto 1905: Selišči: Jakob Topolnik 80 v, Jozefa Jaušovec 20 v, Anton Gomzi 80 v, Anton Lasbacher 1 K, Anton Kupljen 30 v, Marija Vrbnjak 40 v, Jozefa Lukovnjak 20 v, Jozeta Lapi 20 v, Ana Cvetko 40 v, Franc Kolar 20 v, Franc Kovatič 10 v, Tomaž Rantaš 1 K, Plohl Ana 34 v, Vrzel Marija 60 v, Gajšar Ana 20 v, Čagran Alojzija 20 v, Jakob Kupljen 40 v, Postružnik 20 v, Jožef Žmavc 24 v, Ivana Tišlar 80 v, Marija Filipič 40 v, Neža Gomzi 20 v, Terezija Križan 20 v, Fran Šafarčič 1 K, Anton Vrbnjak 40 v, Valentin Kocbek 20 v, Franc Erjavec 10 v, N. N. 2 K, Josipina Slana 10 v, Trezika Polanič 10 v, Martin Stajnko 10 v, Josip Farkaš 40 v, Poljančič Vekoslava 20 v, Štuhec Josipina 20 v, Josip Gala 20 v, Anprej Horvat 10 v, Matija Kosi 20 v, Ignacij Zamuda 20 v, Janko Slavič 10 v, Josip Kosi 10 v, Vekoslav Štuhec 10 v, skupaj 10 28 K, 4 40 K, 14 68 K nabirala Marija Topolnik. — Okoslavci: Franc in Anton Holec po 40 v, Martin Jaušovec 20 v, Andraž Jurkovič 40 v, Anton Fras 20 v, Franc Švagl 30 v, I. Kozar 60 v, I. Kozar 30 v, Katarina Vaupotič 80 v, Marija Fras 10 v, Anton Kegl 10 v, Anton Flajsinger 10 v, Terezija Kirbos 10 v, Anton Klemenčič 10 v, Franc Zemljič 10, Jakob Fekonja 10 v, Jožef Jurkovič 10 v, Anton Budja 40, Matjaž Rakuša 20 v, Matjaž Hrašovec 20 v, Andrej Beljak 20 v, Marija Antonič 40 v, Janez Ketiš 20 v, Franc Rihtarič 40 v, Simon Draž 40 v, Jakob Roškar 20 v, Ivan Korošec 20 v, Martin Rantaš 30 v, Anika Fras 20 v, skupaj 8 K; nabirala Trezika Holc.

Čakova: Ana Belec 2 K, Jožef Korošec 30 v, Jakob Trstenjak 40 v, Marija Križan 30 v, Jožef Slana 30, Josipina Slana 80 v, Miciča Rantaš 40 v, Alojzija Jurjovič 40 v, skupaj 4 90 K; nabirala Josipina Slana. — Biserjanje: biserjanska mladina kot preostanek od darov za sv. mašo 1 60 K, Lubec Marija 20 v, Lovrenc Košar 1 K, Alojz Čagran 1 K, Frančiška Čagran 60 v, Marija Brumen 40 v, Avgust Žager 1 K, Jozefa Cvetko 70 v, Ivan Korošec 20 v, Anton Šantl 1 K, Frančiška Šantl 40 v, Marija Korošec 1 K, Karol Kreft 60 v, Ivana Fras 1 K, skupaj 10 70 K; nabirala Miciča Čagran. — Rožički vrh: Anton Meglič 1 K, Ivan Zmavc 30 v, Marija Zadravec 30 v, Katarina Šumšek 20 v, Tomaž Budja 30 v, Lovrenc Vamberger 20 v, Alojz Petek 20 v, Jožef Peter 10 v, Jakob Belak 20 v, Ivan Mir 30 v, Anton Zinkovič 20 v, Marija Šeruga 20 v, Barbara Jaušovec 20 v, Franc Šafarčič 20 v, Tomaž Pelcl 20 v, Marija Breznik 40 v, Alojz Senjur 20 v, Simon Herman 20 v, Anton Žižek 10 v, Franc Zrnec 20 v, Anton Klemenčič 20 v, Marija Lah 10 v, Martin Polak 20 v, Rozalija Čagran 10 v, Terezija Strajnšak 20 v, Antonija Kolarič 12 v, Alojzija Omulec 10 v, Anton Južnjak 10 v, Jozefa Jaušovec 20 v, Ivana Lapi 30 v, Franc Fras 10 v, Ivanka Klemenčič 40 v, Franc Himel-

rajh 20 v, Franc Grmič 20 v, Ivan Divjak 20 v, Cvetko 10 v, Ignac Pongerl 20 v, Meglič Marija 30 v, skupaj 8 22 K; nabirala Marija Meglič.

Za družbo sv. Cirila in Metoda. Na vizitaci pri Mali Nedelji so darovali preč. g. dekan Jurkovič 4 K, č. g. Kunce, župnik 2 K, č. g. Petek, kaplan 1 K, g. Cvahte, nadučitelj 1 K.

Moška podružnica sv. Cirila in Metoda pri Sv. Jurju ob Juž. Žel. uposla je 150 K kot čisti dohodek od svoje veselice glavni družbi v Ljubljano.

Listnica uredništva.

G. Franc Žižek pri Sv. Ani na Krembergu: Radevolje potrdimo, da Vi niste dopisnik člankov o mladeničem shodu niti niste ž njimi v kakšni zvezi! — Iz Saleške doline, Sv. Magdalena v Mariborju Trbovlje, Gradec: Za to številko prepozno, vse kar bo porabno, prihodnjič.

Zahvala.

Ker se mi vsled preobilnega števila došlih čestitk povodom mojega bisernega jubileja ni mogoče vsakemu posebej zahvaliti, zahvaljujem se na ta način vsem, ki so mi ali brzjavno ali pismeno čestitali in klicem: Dobrotljivi Bog Vam tisočero povrni!

Janez Bosina,
biseromašnik.

Tržne cene

v Mariboru od 28. julija do 4. avgusta 1906.

Živila	100 kg	od	do				
		K	h	K	h		
Pšenica		15	60	—	—		
riz		15	80	—	—		
ječmen		14	20	—	—		
oves		17	—	—	—		
koruza		16	40	—	—		
proso		18	—	—	—		
ajda		16	—	—	—		
seno		4	80	—	—		
slama		6	—	—	—		
	1 kg						
fižola		—	80	—	—	—	—
grah		—	52	—	—	—	—
leča		—	88	—	—	—	—
krompir		—	6	—	—	—	—
sir		—	40	—	—	—	—
surove maslo		2	40	—	—	—	—
maalo		2	60	—	—	—	—
špeh, svež		1	50	—	—	—	—
zelje, kislo		—	—	—			

Vsaka beseda
stane 2 v.
Najmanja
objava 45 v.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda
stane 2 v.
Večkr. objava
po dogovoru.

Ti inserati se sprejemajo samo proti predplačilu. Pri vprašanjih na upravnosti se mora pridjeti znamka za odgovor.

Krojaški pomočnik se takoj sprejme. Taki, kateri se je ravnokar izčil, ima prednost. Roman Pušnjak, krojaški mojster, Sv. Lovrenc nad Mariborom.

Dva viničarja, vsak z najmanj štirimi delavskimi močmi, ki se razumejo na amerikansk trto, pridni io voljni se sprejmejo proti dobrati placi. R. Flick, Fram. 495 2

Gostilna v najem. Boljša gostilna v prijaznem kraju v Savinjski dolini, eno minuto od železniške postaje, da se pod ugodnimi pogoji v najem. Več pove upravnosti. 499 2

Učenec boljšega zadržanja z dobrimi spričevali se sprejme v trgovini z mešanim blagom F. Kodrič, Fram. 490 2

Novozidana hiša z pribl. dva oralova zemlje v Sp. Pobrežu pri Mariboru se po ceni proda. Vpraša se v Spod. Pobrežu 55. 2

Prav lepo posestvo, meri 12 oralov, najbolj rodovitnih njiv, travnikov s sladko krmo, sadonosnik, vingrad in gozd, vse blizu hiše, ki je lepo zidana, z opeko krita in na čednem, prijetnem kraju; hiša ima tri lepe sobe, kuhinjo, čumnato in klet. Gospodarsko poslopje s hlevom za 8 glav živine, ker veliko krme zraste, svinjak, škedenj i. t. d. Posestvo je blizu postaje in posebno pripravno za mlekarino. Cena je 6200 gld. Hranilnice ostane 3000 gld. Več pove Franc Podlipnik, Maribor, Tezno št. 42. 479 3

Veliko lepo posestvo eno uro hoda od Maribora, pri dobri cesti, meri 90 oralov, večina travnikov s samo sladko krmo, gozdi, njive, sadonosnik in vingrad. Hiša je prav lepo zidana, z opeko krita, kakor mala graščina, ima 3 saline, 4 sobe, kuhinjo, predsobo, 3 kleti, 2 preši, v kleti je 12 polovnjakov jabolčnice, 7 polovnjakov vina, veliko vinjske posede. Gospodarsko poslopje je lepo, veliko s 4 voli, 7 krav, 1 tele, 2 konja, 1 koleselj, 1 lovski voz, 4 vozovi, 4 plugi, mlatilnica in slamorezica, vodna samosesalka (selbsttätige Wasserpumpe) 1000 centov sene, vse gospodarsko orodje in vsi letosni pridelki, se takoj prostovoljno proda. Cena 48.000 gld. Hranilnice ostane 17.000 gld. Preminčne s pridelki so same črez deset tisoč gold. v vrednosti. To posestvo je za veliko mlekarino ali živinorejca posebno pripravno. Kdor hoče kupiti, naj se hitro zglaši pri Francu Podlipnik, Tezno št. 42, Maribor. 480 3

Malá hiša s stavbiščem, 3 sobe 3 kuhinje, lep vrt z brajdami, se radi odpotovanja takoj proda. Blumen-gasse 10, Maribor. 1—10

Kupim malo posestvo na deželi pod pogojem, da plačujem na leto peti del kupnine. Naznanila z natančnim popisom posestva sprejema "K. Postlagernd Kray A. 73 Rheinland." 478 4

Novozidana hiša, 7 sob, 6 kuhinj, lep vrt, sposobna za pekarijo, se proda za 6500 gld., 3000 lahko ostane. Vpraša se v Mariboru, Seitzerhofgasse 8 v trgovini. 478 3

Prlitljona hiša s pekarijo, 2 trgovini, 4 stanovanja, hlevi, še davka prosta, na lepem mesiu v Mariboru se proda za 25.000 kron. Izplačati je po dogovoru. Pojasnila daje hišnik v Gor. Pobrežu pri Mariboru. 474 3

Cerkvenik in organist sprejme se v Javorju pošta Črna, Koroska. Plača večinoma v kolekturi. Rokodelci imajo prednost. 1

Mladenič pošten in lepega treznega obnašanja, želi pri kaki večji župniji kot cerkvenik službo nastopiti in je že vajan takega dela. Naslov pri upravnosti. Kje, pove Jožef Verdnik v Slov. Bistrici. 447 3

Za krojače in šivilje pripomorem vzorce (Schnittmuster) za razne oblike po nizkih cenah. Pojasnila daje pismeno ali ustmeno Ivan Keček, krojaški mojster. Senik. P. Sv. Tomaž pri Ormožu. 444 2

Dva učenca, večna obeh deželnih jezikov, se sprejmeta takoj v trgovino z manufakturnim blagom M. E. Šepeca v Mariboru, Grajski trg 2. 457 2

Učenec za železnino in špecerijo se sprejme takoj pri g. Jos. Prstec v Mariboru, Tržaška ulica. 466 2

Krčma se da v najem pol ure od farne cerkve s točenjem vina in žganja pod zelo ugodnim pogojem. Najemnik tudi lahko nekaj zemljišča vzame. Kje pove upr. lista. 457 2

Prodajalka, izvežbana v špecijski trgovini, se sprejme takoj proti mesečni plači 24—30 K in dobri hrani ali po procentih pri G. Hinku Dobnik v Zrečah pri Konjicah. 460 3

Staro zeleno, baker, mesink, svinec, cin, cink kupuje po najboljši ceni Alojzij Riegler, ključavnici mojster, Maribor, Flössergasse št. 6. 809 1—15

Vsake vrste debel od 4 metre dolžine kupim za najvišjo ceno na mestu lesnega skladišča ali kolodvora v Mariboru. Na to opozarjam posestnike, ki ne morejo dobiti daljših debel iz svojih gozdov. Janez Špes, lastnik žage, Maribor. 9 1—10

Vodja žage (vicianska žaga na par) se takoj sprejme. Pojasnila daje Hinko Schwarz, lesna tovarna v Križevcu na Hrvaškem. 486 2

Štampilje iz kavčuka, modele za predtiskarije, izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gospodarska ulica št. 15. 757 45—48

Novozidana hiša s tremi sobami, dvema kuhinjama, svinjskimi hlevi, lep vrt in pol oralna polja, je pod zelo ugodnimi pogoji na prodaj št. 252 v Gor. Pobrežu pri Mariboru. [415 1

Gostilna z lepo hišo, popolno koncesijo, poštno nabiralnico, tik glavne ceste, na lepem prostoru v veliki občini z dobrim prometom; hiša ima štiri sobe, št. dilnik ter lepo klet in lep prostor za trgovino, svinjaki in živinjski hlevi, zraven je vrt s studentem, zemljišča je okoli 8 oralov, velika njiva in travnik, se po ceni proda. Kje, pove Jožef Verdnik v Slov. Bistrici. 447 3

Lepo posestvo, zidana nova hiša z 2 sobami, 1 kuhinjo, lepa klet in celo gospodarsko poslopje se po zelo nizki ceni proda. Vse skupaj 9 oralov zemlje. Zraven hiše lep vinograd, sadonosnik in polje. Več se izve pri gosp. Fr. Hojnku v Zgor. Hočah. 444 2

100 zabojev, v katerih je bilo manufaktурno blago, proda po ceni Karol Worsche, Maribor, gospodarska ulica 10. 488 3

Mož s tremi delavskimi močmi želi prevzeti **viničarjo** pri kakem duhovniku, kjer bi bil samo vinograd in sadonosnik oskrbovali. Razume tudi celo amerikansko delo. Naslov v upr. 487 2

10 odstotkov popusta dovoli na naročila s Štajerskega in Kranjskega v korist dijaški kuhinji v Mariboru oziroma v Ljubljani "Delavica umetnih cerkvenih del Konrad Skaza, St. Ulrich-Gröden, Tirol". Ceniki, fotografije, načrti in spričevali se pošiljejo na zahtevo s povratno pošto. 481 10

Mlinar iz poštene hiše želi na naveden mlin priti. Naslov se izve pri upravnosti. 485 2

Izjava. Podpisana obžaluje vse razdaljive besede, katere sem govorila meseca julija t. l. proti g. Ani Milnarč, kuharici v Zanierjevi gostilni, in sem ji hvaležna, da je do tožbe odstopila. Ana Stergar, žena gozdnega čuvaja v Lučah.

Vsake vrste debel od 4 metre dolžine kupim za najvišjo ceno na mestu lesnega skladišča ali kolodvora v Mariboru. Na to opozarjam posestnike, ki ne morejo dobiti daljših debel iz svojih gozdov. Janez Špes, lastnik žage, Maribor. 9 1—10

Vsaka slovenska gospodinja rabi samo slovensko cikorijo

v korist družbe sv. Cirila in Metoda, katero izdeluje in prodaja "Prva jugoslovenska tovarna za kavine surrogate v Ljubljani".

Peter Jagodič

pozlatarski in slikarski mojster v Celju, Gospodarske ulice št. 4 ponajno priporoča vsem častitim župnijskim predstojništvom in duhovščini kakor tudi občinskim uradom svojo

prvo slovensko umetno delavnico v Sp. Stajerju

in zelo bogato zalogo cerkvene in hišne umetnosti, altarje, prižnice, tabernakelne, božjih podob (kipov), svetnikov, slik, od najmanjših do največjih, od 25 v do 200 K. Okvirje po najnižji ceni, kakor tudi križe.

Ponovljeno in predelovanje starih altarjev itd. umetno in znano zmožno po nizkih cenah. — Poročuni in načrti zastonj

Za mnogobrojna naročila se priporoča

P. Jagodič.

Razglas.

V Št. Jurju ob juž. žel. vršili se bodo razun navadnih živinskih sejmov

trije novi živinski sejmi

in sicer

12. avgusta, 19. novembra, 10. decembra.

Kadar pride sejem na nedeljo ali praznik, preloži se tisti na prihodnji delavnik.

Prvi sejem se bo vršil torej 13. avgusta t. l. na načadnem sejmišču.

Županstvo okolice Sv. Jurij ob juž. žel.

Za Marijine družbe

je dobila prodajalnica Cirilove tiskarne

krasne svetinje iz aluminija.

Od sedaj lahko vsakdo dobi tukaj tudi

vsakovrstne druge svetinje.

Trgovci, gostilničarji, pozor!

Proda se po najnižji ceni radi opnstitve podružnice nova in zelo praktična

trgovinska oprava

okoli 400 hl pristnega ljutomerčana in večje partije domačega žganja ter konjaka, mlatilnica z gepeljurom.

Franc Seršen
Ljutomer.

Kuverte

priporoča
tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

Podobice

male in večje, zobčaste
in gladke

— dobite prav po ceni —

v prodajalni Cirilove tiskarne v Mariboru.

Obhajilne podobice

so v 84 različnih vzorcih na prodaj.

Svoji k svojim!

Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba na
∴ edino hrvatsko varovalno zadrugo ∴

„CROATIA“

pod pokroviteljstvom kralj. glavnega mesta

Zagreba

Ista zavaruje na Štajerskem, Kranjskem in Koroškem vse premičnine, živino in pridelke proti ognju po najnižjih cenah.

Vsa pojasnila daje: Glavni zastop „Croatie“
∴ v Mariboru, Koroška cesta štev. 9. ∴

Zastopniki se iščajo po vseh večjih krajih Kranjske,
713 Štajerske in Koroške. 51—43

Želodčne kapljice

(z zaščitnim znakom sv. Marka.)

500 let je že stara lekarna, kjer se izdeluje po preizkušenem zdravniškem navodilu **želodčne kapljice** (prej Markove kapljice). Te po receptu, ki mi ga je izročil neki zdravnik, prirejene želodčne kapljice so posebno priporočljive za ohranjenje trajnega zdravja, ker je dokazano, da je nervoz-

nost, bledica, pomajanje spanja, migrena, glavobol vedno le posledica slabih prebave in vsled tega tudi slabih tvoritev krvi. — Te kapljice učinkujejo posebno ob prehlajenju želoda oslabljenju želodca, slabih prebav in s tem spojenim zaprtjem ter pomanjkanju teka.

ZAKONITO ZAJAMČENO.

Izvleček iz prostovoljnih zahvalnic, ki mi dohajajo vsaki dan:

Z Vašimi želodčnimi kapljicami sem zelo zadovoljen, ker so ozdravile mojo hčer od do goletne bledice. Pošljite mi, prosim za 8 kron še 2 ducata. Velespoštovanjem HENRIK KUBRICH, krajni sodnik v Radenburgu. — Vaše želodčne kapljice so čudovito pomagale moji soproggi proti bolečini v želodcu. Pošljite mi še 12 steklenic. JOSIP SCHNEIDER, posestnik na Dunaju Wiedner Hauptstr.

Zelodčne kapljice se pošljajo:

1 ducat (12 steklenic) po 4.— K.   **3 ducate (36 steklenic) po 11.— K.**
5 ducatov (60 steklenic) 17.— K.

prosto zavoja in poštnine, ako se pošlje denar naprej ali po poštnem povzetju — Razpošilja samo

GRADSKA LEKARNA, ZAGREB

353 12-20 Trg sv. Marka št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Kako deluje Barthelovo poklajno apno?

Dva soseda kupila sta si vsak eno lepo plemeno svinjo, katere sta jima vrgle en in isti dan vsaka 5 lepih prašičkov. Oglejmo si pa, kako so ti prašički nadalje rastli in se redili.

1. Jaka Kobilar je čital o uspehih Barthelovega poklajnega apna, a je bil nezaupljiv ter istega ni kupil.

2. Jurij Stempihar je bil pametnejši; naročil si je Barthelovo poklajno apno ter ga je prideval krmi, najprvo po pol, potem pa celo malo žlico na dan.

3. Brez poklajnega apna so prašički neradi jedli, zaostali so v rasti, dobili so večkrat drisko in čez osem tednov sta mu dva poginila.

4. Pri Juriju je bilo pa ravno nasprotno. Tako lepih prašičkov še ni nikdar imel. In koliko ga je stal? 4 krone za 10 kg Barthelovega poklajnega apna.

5. Čez devet mesecev je hotel Jaka ostale tri prašičke prodati, a ko je mesar zagledal to suho žival, ni bilo o kupnji nikakega govora.

6. Ko je pa prišel mesar k Juriju, bila sta zadovoljna oba, mesar z blagom, Stempihar pa s skupičkom.

Nasvet:

Kdor hoče v kraškem imeti debele in velike prasiče, močna žrebata, zdrava teleta, veliko jajc, sploh večje dohodke od svojih živali, mora rabiti kot primes h krmi

Barthelovo poklajno apno.

5 kg za poiskus proti predplačilu 2 K 40 v franku od vsake pošte, 100 kg. K 24 od Ljubljane in Maribora.

Miha Barthel & drug.

na Dunaju X/3, Siccardsburggasse 44.

Dopisuje se slovensko!

70 10-7

Jožef Kolarič

mizarski mojster, Maribor

Franc Jožefova cesta št. 9 v lastni hiši absoluiran obiskovalec tečaja mojstrov na c. kr. tehničnem obrtnem muzeju na Dunaju,

se priporoča slav. občinstvu in čast. duhovščini v izdelovanje vseh mizarskih izdelkov za poslopja, pohištva in oprave za sobe in prodajalne

ter vsako delo pri šoli in cerkvi v vseh slogih najinejšega in prostega izdelka. — Načrti in proračuni zastonj. 488 1

Tovarniška zaloga kmetijskih strojev

484 6
Konrad Prosch

v Mariboru,
Viktringhofgasse
priporoča
- svoje nove izboljšane -
gepelje,

mlatinice z najnovej- rezalnice za krmo
šimi osmi, sekalnice * Slovenske cenike na zahtevo zastonj!
Za vse se jamči!

Karol Kocijančič kamnoseški mojster

Maribor, samo Schillerstrasse 25

priporoča svoja

484 1
kamnoseška in podobarska dela
za cerkve in druge stavbe, zidanje žrfi.

Velička zaloga
nagrobnih kamenov.
Najnižje cene.

SLOVENCI! Zahtevajte vedno in povsod le najboljše

vžigalice

v korist družbe sv. Cirila in Metoda.

Kilne pase

primerne za vsako kilo

z peresom ali brez tega,

životne pase (trebušne obvezne)

pokončne držaje, podlage za ploske noge, apa- rate za životna skriviljenja in umetne ude

izdeluje ceno in izvrstno vsled dolgoletne prakse

bandažist

123 9-8

Franc Podgoršek,
Maribor, Burggasse 7.